

Padugums

ZIEMEĻLATGALES LAIKRAKSTS

Otrdiena • 2020. gada 25. augusts

CENA firdzniecībā 0,75 EUR

Izgatavo paši

7.

Foto - A.Kirsanovs

Saruna ar ministru. SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības" valdes priekšsēdētājs Mārgers Zeitmanis (foto - no labās) vēlēja, lai reformu rezultātā valstī necirkulē savstarpējā dzīvnieciskā ciņa par izdzīvošanu. Viļakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs apliecināja, ka dialogs bija, ir un turpināsies: "Tāpēc aplami runāt par kaut kā slēgšanu vai likvidēšanu."

Edgars Gabranovs

21.augustā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Juris Pūce reģionālajā vizītē apmeklēja Viļakas novadu, lai dienas garumā iepazītu dažādus objektus, kā arī tiktos ar pašvaldību vadītājiem, speciālistiem un iedzīvotājiem.

Vizīti ministrs iesāka Rekovas dzirnavās, kur tikās ar Baltinavas, Balvu un Viļakas novadu domes priekšsēdētājiem, tostarp SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība" valdes priekšsēdētāju Mārgeri Zeitmani, lai pārrunātu veselības aprūpes jautājumus. Viļakas novada vadītājs Sergejs Maksimovs, sākot sarunu, atgādināja, ka arī pēc reformām dzīve turpināsies. M. Zeitmanis viņam piekrita, piebilstot, ka savlaikus jārunā par bažām un iespējamiem apdraudējumiem: "Reģionā strādājam jau gandrīz desmit gadus. Piedzīvoju laiku, kad bija 2008. gada reforma un finanšu krīze medicīnā. Skaidrs, ka daudzās vietās kaut kas ir jāmaina – nevar visi darīt visu, jo cilvēku skaits samazinās un medicīna ir gājusi uz priekšu. Agrāk, piemēram, apendicīta gadījumā 10 dienas slimnieks gulēja slimnīcā. Tajā pat laikā jābūt kādam zelta minimumam, kas vajadzīgs katrā reģionā. Arī veselības ministrei Viņķeles kundzei esmu teicis, ka mums kā reģionālajai slimnīcai neko papildus nevajag. Pirms 8 gadiem izdarījām optimizāciju, domājot 20 gadus uz priekšu – sašaurinājāmies, samazinājāmies Gulbenē un Balvos, atsakoties no bezjēdzīgām lietām. Sadalot profilus, sākām un turpinām efektīvi strādāt."

Viena lieta, kas mūs visus uztrauc, ir dzemdību nodaļa. Tā ir mūsu sāpe, domājot par reģionu drošību. Pirmais aspekts ir lielo slimnīcu attālumus. Otrkārt, visi zina, ka uz 40 000 – 50 000 iedzīvotāju ir 2-5 gadījumi gadā, kad ir neprognozējamā diagnoze – sievietei strauji sākas asiņošana. Šādā gadījumā palīdzība nepieciešama 30 minūšu laikā. Ja tās nav, diemžēl mirst gan sieviete, gan bērns. Mēs iestājamies nevis par naudu, bet par drošību. Mēs paši mokāmies ar dzemdību nodaļu, jo Latvijā trūkst dzemdību speciālistu, turklāt daudzi mediķi aizgājuši uz ambulatoro sektoru pelnīt naudu. Ir paradokss, ja Gulbenē divas operējošas ginekoloģes gandrīz neiziet no privātprakses, jo valsts šajā sektorā maksā daudz vairāk. Kāda viņām ir motivācija iet uz dzemdību nodaļu? Runājot par drošību, mums ir tikai divi varianti, proti, vai nu mēs visi kopā ar valsti sakām, ka Balvi ir ģeogrāfiski unikāla vieta, kur izņēmuma kārtā dzemdību nodaļa ir jāsauglabā, vai arī rēķināmies ar pāris sieviešu nāvi gadā. Tas ir sviests - es negribu par to uzņemties atbildību. Ir vietas, kur ugunsgrēki nenotiek, bet *pažarnieki* dežurē. Mana atbildība pret reģionu un iedzīvotājiem liek teikt: "Veči, mums tā drošība jāsauglabā!", lai arī cik tas mums maksātu."

Ministrs Juris Pūce atzina, ka veselības jautājumi ir ļoti sarežģīti: "Pēdējos gados esam izlikuši, ka jautājumu atrisināsim ar speciālistiem. Mums ir piemēri, kad cilvēki vienlaikus strādā trijās un vairāk slimnīcās. Tā ir mānīšanās." Ministrs neslēpa, ka viņa rīcībā, kā pareizāk rīkoties, receptes nav: "Kas mums ir jādara? Precīzi jānedefinē, kas, ar ko un kur nodarbojas."

* Turpinājums 4.lpp.

Īsziņas

Riko akciju "Atpakaļ uz skolu!"

Tuvojoties jaunajam mācību gadam, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas Bērnu un pusaudžu uzticības tālrunis 116111 rīko ilggadējo akciju "Atpakaļ uz skolu!". Šogad tā norisināsies līdz 1. septembrim. Akcijas laikā bērni, vecāki, pedagogi, bērnu likumiskie pārstāvji, kā arī citi interesenti ir aicināti zvanīt uz uzticības tālruni 116111, lai saņemtu profesionālas psiholoģiskās konsultācijas un atbalstu sev aktuālos jautājumos saistībā ar bērniem, kā arī jaunā mācību gada sākšanos.

Jauniešus aicina uz kinoprovēm

Septembrī ar Nacionālā Kino centra atbalstu tiks uzskaita spēlfilmas "JUMPRAVA. LIELAIS NOTI-

KUMS" filmēšana, kuras uzņemšanai tiek meklēti gan grupas mūziķu atveidotāji, gan masu skatu dalībnieki. Galvenā četrinieka atlasei meklē pretendētus vecumā no 17 līdz 27 gadiem, un filmas veidotāji uzsver, ka grupas mūziķu tēliem "svarīga ir dzirkstele acīs un pirkstu galos, ieraugot sintezatoru. Lūkojamies pēc tādiem, kuri sirdi jūtas kā īsti rokstāri!" Lai pieteiktos kinoprovēm, jāsaņem pieteikums uz e-pastu casting.austra@gmail.com, jānorāda pretendenta vecums, telefona numurs, prasme spēlēt mūzikas instrumentus (taustiņus, ģitāru, basģitāru, bungas u.c.), jāpievieno fotogrāfija pilnā augumā un portrets bez cepures un saulesbrīlēm.

Nākamajā
adugunī

- Skaistumam un peļņai
Audzē gaļas šķirnes lopus
- Kurš piedalīsies TV šovā
ar Roberto?
Kā baltinavieši mazā
novada svētkus svinēja

FOREST WOOD

SIA "FOREST WOOD"
IEPĒRK RĪGAS OSTĀ:

Bērza frierklāvis | Priedes galvas | Egles galvas
Apses taras klučus | Melnāķīpa taras klučus

**SAMAKSA 48h LAIKĀ
PĒC UZMĒRĪŠANAS**

☎ 29395241 (Vidzeme)
☎ 26128177 (Rīga)

AUGSTAS CENAS, ĀTRA UN KOREKTA UZMĒRĪŠANA.

☉ info@forestwood.lv
www.forestwood.lv

Vārds žurnālistam

Artūrs Ločmelis

Latvijā netrūkst daudz un dažādu neēdību. Vispirms jau prātā nāk salīdzinoši liels skaits korupcijas skandālu un uzsāktās krimināllietas par līdzekļu prettiesisku izsaimniekošanu. Ar šādiem jaunumiem ziņu portālos un citviet varam iepazīties teju katru dienu. Skumji. Vismaz daļēji tas noteikti ir padomju laiks kultūras mantojums, kas kā lipīga slimība varas gaitēnos (un ne tikai), spēcīgas inerces vadīta, joprojām turpina grauzt mūsu valsti arī 30 gadus pēc neatkarības atgūšanas. Turklāt tas viss droši vien ir tikai *aisberga* redzamā daļa. Lai būtu pozitīvas, ievērojamas pārmaiņas, nepieciešama politiskā griba, sabiedrības līdzdalība, atklātība un, pats galvenais, laiks. Tomēr, lai arī kā daudzi Latvijas iedzīvotāji lamātu mūsu politikus (iespējams, tagad pateikšu ļoti nepopulāru viedokli un savā virzienā saņemšu kritikas vilni) un lai arī cik slikti daudzās sfērās mums neklātos, tomēr tik labi, kā dzīvojam šobrīd, cilvēki Latvijā vēl nav dzīvojuši. Runa nav tikai par materiālo nodrošinājumu, bet arī par tik ļoti svarīgu lietu kā mieru, kas ir svarīga labklājības sastāvdaļa ikvienā no pasaules valstīm. Pārcietuši divus lielus pasaules karus, izsūtīšanas un citas nemiera laiku traģēdijas, jau vairākus gadu desmitus Latvijas iedzīvotāji var mierīgi uzelpot. Tikmēr kaimiņvalsti Baltkrievijā, kas atrodas Eiropas centrā, spēka struktūru pārstāvji ar *stekiem* nodauza zilus un atklāti nīrgājas par pašu valsts pilsoņiem (pilnībā mani sapratis tie, kuri katru dienu seko notikumiem Baltkrievijā). Un tikai tāpēc, ka viņi vēlas brīvību no pašpasludinātā prezidenta-diktatora Lukašenko, kurš savu maniakālo tieksmi pēc varas acimredzami liek augstāk par visu. Daudzas lietas, kas mums, latviešiem, jau sen šķiet pašsaprotamas, baltkrievi tagad tikai mēģina izcīnīt. Tāpēc kritizēsim to, kas ir jākritizē, bet mācīsimies novērtēt arī to, kas mums jau ir.

Latvijā

Fiksē bērnu tiesību pārkāpumus. Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija kopā ar tiesībsarga biroju Kristīgajā Bruknas "Kalna svētību kopienā" Bauskas novadā fiksējusi bērnu tiesību pārkāpumus, tajā skaitā fizisko un emocionālo vardarbību. Saistībā ar notikumu sāka resoriskā pārbaude. Latvijas Romas Katoļu baznīcas Jelgavas diecēzes bīskaps Edvards Pavlovskis, kura pāraudzībā ir Bruknas kopiena, nevar iedomāties, ka Bruknas kopienas vadītājs priesteris Andrejs Mediņš bez maizes un ūdens turēja bērnu un lika viņam strādāt visu dienu 12 stundas. "Tie taču ir koncentrācijas nometnes apstākļi," teica bīskaps.

Politikonsultantu uzdzīve. Latvijas Televīzijas raidījums "de facto" ziņo, ka to, kas vairākus gadus notika Rīgas domes struktūrās un kapitālsabiedrībās, var raksturot kā politiski pietuvināto uzdzīvi. "Rīgas namu pārvaldnieks", "Rīgas satiksmē", Rīgas tūrisma attīstības birojs – visās šajās struktūrās ir aktīvi kriminālprocesi par mantas izsaimniekošanu. Lai gan savējo iekārtošanu siltos amatos var pārmest vairākiem Latvijas politiķiem, Rīgas domes politikonsultanti izcēlušies ar īpašu vērīenu. Ja var ticēt kāda agrākā "Saskaņas" jauniešu aktīvista teiktajam par viņa pienākumiem "Rīgas satiksmē", konsultācijas viņam ļāvušas nopelnīt pat virs 240 eiro stundā. Kopumā gada laikā 12 darbinieku algām varētu būt izkrāpti vairāk nekā 193 tūkstoši eiro.

Būs rīta un vakara maiņas. Valsts izglītības satura centra vadītājs Guntars Catlaks informējis, ka Covid-19 izplatīšanās risku apstākļos Latvijas lielās skolas mācības pārsvarā organizēs rīta un vakara maiņas vai pamišus pa nedēļām. Galvenais ieteikums skolām ir samazināt skolu iespējamo kontaktpersonu loku, lai infekcijas gadījumā karantīnā nav jādodas visai skolai, bet gan šaurākam personu lokam. Viņaprāt, Covid-19 dēļ noteiktie ierobežojumi palīdzējuši skolēniem apgūt divas svarīgas jaunā satura komponentes - pašvadītu mācīšanos un digitālās prasmes.

(Ziņas no interneta portāliem www.tvnet.lv, www.apollo.lv, www.delfi.lv)

Saņem Pirmo svēto Komūniju

Ar ticību un lūgšanu sirdi

Augustovas svētās Elizabetes Romas katoļu baznīcā 16.augustā Pirmo svēto Komūniju saņēma deviņi bērni un jaunieši.

Tuvoties Dievam

Saulainajā dienā uz svētku dievkalpojumu pulcējās krietns skaits ļaužu, kuri priecājās par saposto dievnamu, par saules krāsas ziediem, kas rotāja altārus, par dziesmām un lūgšanām, kas izskanēja kopā ar garīgo dziesmu vokālo ansambli "Sonāte". Skatoties uz bērniem, kuri šajā dienā pirmoreiz gāja pie dievgalda, klātesošie, iespējams, atcerējās savu bērniību, vecākus un vecvecākus, kuri palīdzēja mērot ceļu uz baznīcu un apgūt ticības patiesības, iemācīties pārņemt krustu un noskaidrot lūgšanas. "Svētki atgādina, ka mums jābūt tuvāk pie Dieva. Jāļauj Dievam mums tuvoties. Cilvēkam ir dota brīvā griba, viss atkarīgs no katra paša - kā viņš tuvojas Dievam, lūdzas, kā izmanto savas dzīves laiku. Prieks par bērniem un jauniešiem, kuri šodien saņems Pirmo svēto Komūniju, paldies skolotājai Annai Stērniecei, ka sagatavoja bērnus, un vecākiem, ka ļāva bērniem tuvoties Dievam caur sakramentiem," teica draudzes prāvests Oļģerts Misjūns. Viņš aicināja klātesošos lūgt par bērniem un viņu vecākiem, kā arī par skolotāju, kura pastāstīja bērniem, ka ir Dievs, ka cilvēki ir divu pasaļu - šīs pasaules un debesu valstības - iemītnieki. Bērnu lūgšanas, kā atzina prāvests, tiek vairāk uzklauskātas nekā pieaugušo, jo bērni lūdzas ar ticību, ka Dievs sadzirdēs un palīdzēs, bet pieaugušos bieži vien māt šaubas, vai tiešām Dievs viņu lūgumus var izpildīt. "Pieaugušo neticība neļauj Dievam darboties. Svarīgi lūgt, lai Dievs pavairo mūsu ticību," uzsvēra prāvests. Viņš atzina, ka vecākiem ir milzīga nozīme bērnu audzināšanā - ja vecāki nerāda skaistu piemēru, tad bērni nesaprot, kādēļ iet un lūgties.

Dienu sākt ar lūgšanu

Draudzes vecākā Gunta Grigāne, sveicot bērnus un jauniešus, vēlēja viņiem arī turpmāk rast iespēju apmeklēt dievnamu, kur bagātināt savu dvēseli, kur padomāt, kā dzīvot, kā mācīties un strādāt. Viņa aicināja ik dienu sākt ar lūgšanu Dievam, lai Viņš sargā un vada dzīves ceļos, un vakaros neaizmirst pateikt Dievam paldies, ka bija kopā ar tevi. G.Grigāne bērniem un jauniešiem uzdāvināja bildītes ar Nemitīgās Palīdzības Dievmātes gleznu, kurai, kā vēsta tradīcija, ir dziedinošs spēks. Bildītes otrā pusē atrodami Nemitīgās Palīdzības Dievmātes dziesmas vārdi, ko var izmantot arī kā lūgšanu.

Dievkalpojuma laikā baznīcā skanēja neseni iegādātās digitālās ērģeles. Uz šīm ērģelēm "Sonātes" vadītāja Aija Ikstena spēlēja pirmoreiz. Nākamreiz tās skanēs septembrī un, iespējams, muzikāli kuplīnās katru dievkalpojumu. Septembrī plānots rīkot svētā Franciska no Asizes stigmātu dienu un pirmoreiz šogad iet procesijā.

Svētku dievkalpojumā. Meitenes baltās kleitās, zēni baltos kreklos, rokās degošām svecitēm ar baltām lentītēm un miršu zariņiem... Savukārt klātesošajiem bērnu un jauniešu vecākiem, radniekiem un pārējiem ticīgajiem vēl atmiņā tas iekšējais satraukums un gandarījuma prieks, kad paši gāja pie dievgalda, pirmoreiz pieņēma priesteri konsekrēto maizi – Kristus Miesu.

Pirmoreiz pie dievgalda. "Cilvēkam vajadzīga ne tikai parastā, bet arī garīgā barība. Ja cilvēkam parādās slinkums, ir grūti darīt labus darbus, tās ir pirmās pazīmes, kas liecina, ka trūkst garīgās barības. Dvēseli nevar pabarot ar kāpostiem un gaļu, to spēj tikai Dievs caur sakramentiem," skaidroja O.Misjūns.

Svētku noslēgumā. Pēc dievkalpojuma klātesošie mazliet vēl uzkavējās baznīcas dārzā, fotografējās atmiņai par skaisto notikumu, teica paldies vārdus un dāvāja ziedus.

Kā vērtējat iedzīvotāju protestus pret pastāvošo varu Baltkrievijā?

Viedokļi

Lai Baltkrievija iziet no šīs situācijas atjaunota!

LEONIDS CVETKOVS, Viļakas novada domes deputāts

Esot Viļakas novada administrācijā, deputātu korpusā, diezgan bieži ir nācies nodarboties ar jautājumiem pierobežu sadarbības jomā. Dažādu delegāciju sastāvā bieži esmu piedalījies braucienos uz Baltkrieviju, ticies ar iedzīvotājiem, rajonu vadības pārstāvjiem. Tāpēc esmu diezgan labi informēts, kā dzīvo vienkāršie Baltkrievijas iedzīvotāji nelielos, nomaļos valsts rajonu centros. Gribo dalīties ar savām pārdomām par šajā valstī notiekošo, par to, kāda tur neviennozīmīga un sarežģīta ir izveidojusies situācija, kā arī izteikt savu viedokli par pēdējā laika notikumu cēloņiem.

Baltkrievijas Republika ir viena no Latvijas kaimiņvalstīm, mums ir kopīga robeža. Tāpēc mēs nedrīkstam būt vienaldzīgi pret to,

kas notiek tur. Arī tāpēc, ka Latvijā dzīvo diezgan liela baltkrievu diaspora. Baltkrievija tiek iedalīta 6 apgabalos (ar Latvijas Republiku robežojas Vitebskas apgabals), kas sīkāk tiek iedalīti rajonos. Rajonu vada administrācija, tostarp rajona priekšsēdētājs, kuru ieceļ apgabala gubernators (arī ieceļ). Ir arī vēlēts likumdevējorgāns. Tā deputātus vada deputātu priekšsēdētājs. Tomēr deputāti kā likumdevēji neietekmē izpildvaras rīcību vai rajona iedzīvotāju dzīvi. Drīzāk tā ir dekoratīva struktūra, no kuras nekas nav atkarīgs – līdzīgi kā PSRS. Un tieši šis apstāklis – demokrātisko vēlēšanu, izvēles iespēju neesamība – kļuva par iedzīvotāju neapmierinātības cēloni. Spiediens, uzstājīgas rekomendācijas par vēlamo deputātu izvirzīšanu tika saņemti no *augšas* pat viszemākajā pārstāvniecības līmenī – rajonos. Parlamenta vai prezidentu vēlēšanu laikā vēlēšanu komisijā vienkārši tika iesniegti cipari – balsu skaits, ko jāsāņem katram deputātam. Tam stingri sekoja līdzī, un rajona vadībai bija jāatskaitās par šo norādījumu izpildi. Tāpēc jau iepriekš bija zināms, kas uzvarēs. Vienkāršā tauta visu saprata un jau nogura no tā. Kad stāstījām par to, ka mūsu pašvaldību deputāti var reāli ietekmēt lēmumu pieņemšanu ar savu balsojumu, sarunu biedri brīnījās un neticēja, ka tā notiek.

Baltkrievija līdz pat šim laikam ir pus-sociālistiska valsts. Te valstij pieder viesnīcas, kafejnīcas, sīkie ražošanas uzņēmumi. Par to pārliecinājāmies mēs paši. Jautājot rajona vadībai par to, kāpēc netiek dota iespēja individuālajai uzņēmējdarbībai, saņēmām atbildi, ka par to tiek domāts, bet nav vēl pagaidām bijis rīkojums no Minskas. Tas liecina par valsts pārvaldes orgānu vēlmi

kontrolēt visu, pat tādus jautājumus kā uzņēmējdarbība. Arī lauksaimnieciskā ražošana ir pakļauta vietējās varas kontrolei. Lauksaimniecības produkcijas ražošanas un procesa organizācija ir ļoti līdzīga tam, kā tas bija padomju gados. Zeme pieder valstij. Rajonu administrācijās par šiem jautājumiem atbild rajona priekšsēdētāja vietnieks. Katru dienu viņš saņem kopsaimniecību vadītāju atskaites par apsētājam platībām vai novāktās ražas apjomu. Baltkrievijā ir liela lauksaimniecības tehnikas rūpnīca, bet tīrumos jaunos traktoros gandrīz neredz. Tehnika ir novecojusi. Tādus jaunus un mūsdienīgus traktorus kā mūsu zemnieki lieto, es Baltkrievijas kopsaimniecību laukos redzējis nebiju.

Baltkrievijā ir ļoti ietekmīgas spēka struktūras – no milicijas darbiniekiem visi baidās. Biju aculiecinieks kādam atgādinājumam, kas to apliecina. Mūsu delegācija vakariņoja kafejnīcā, kuru apmeklēja arī vietējie iedzīvotāji. Ienākošie miliči lika vietējiem atstāt telpas līdz plkst. 24.00. Tas arī tika bez iebildumiem izdarīts. Mūs šis rīkojums neskāra. Tāpēc es nemaz nebrīnos par spēka struktūru aso rīcību nemienu laikā Minskā. Vēl aizvien Baltkrievijā darbojas Valsts drošības komiteja, par ko paši baltkrievi runā tikai čukstus, lai pēc tam viņiem nebūtu problēmu.

Vairākus gadus nodarbojoties ar pierobežu sadarbības jautājumiem, varu salīdzināt baltkrievu noskaņojuma maiņu attiecībā uz valsts pārvaldes lietām. Pēdējā laikā arvien biežāk dzirdēju atklātu valdošās varas kritiku. It īpaši no jauniem cilvēkiem. Bet ne tikai no jaunajiem. Jūtās nogurums no daudzus gadus pastāvošās kārtības, ko pamanīju jau rajona administrācijas darbinieku līmenī.

Cilvēkiem apnīka vienas un tās pašas sejas, necaurspīdīgā vēlēšanu sistēma. Bet galvenais – viņi vairs neredzēja nākotni, uz kuru vadība ved valsti. Liela daļa bija gatavi pārmaiņām un gaidīja tās. Tāpēc, kad kārtējās vēlēšanas beidzās ar iepriekš zināmu rezultātu, pat mierīgā baltkrievu tauta neizturēja un ar protestiem izgāja ielās. Kad nevardarbiegie protesti tika ar rupja spēka pielietojumu apspiesti, Baltkrieviju aptvēra nebijuši nemieri.

Vēl gribētos dalīties izjūtās par saskarsmi ar vienkāršiem lauku cilvēkiem. Man piekritīs tie, kam ir pazīstami baltkrievi – viņi ir sirsnīgi, laipni, viesmīlīgi cilvēki. Viņu dzīves uztveri vēl nav ietekmējusi cīņa par izdzīvošanu, kas raksturīga kapitālismam. Viņi vēl ir bērni šajā nozīmē. Tāda bija arī mūsu sabiedrība postpadomju periodā. Katras vizītes laikā mēs vienmēr jutām lielu cieņu attiecībā uz sevi personīgi, Latviju un tās iedzīvotājiem kopumā. Jutām mazu skaudību arī attiecībā uz mūsu iespējām brīvi vēlēties savas pašvaldības, parlamentu, neierobežoti pārvietoties, ceļot.

Parasts baltkrievs algā nopelna nedaudz. Piemēram, bibliotekārs aptuveni EUR 200 pēc nodokļu nomaksas, skolotājs – EUR 300. Pārtikas produktu cenas no cenām Latvijā maz atšķiras. Citādi ir ar alkoholu, cigaretēm un komunālo saimniecību. Piemēram, rajona centrā divstābu dzīvoklis ziemas periodā izmaksā EUR 20-30 mēnesī. Šajos gados esmu ieguvis daudz draugu, labu paziņu Baltkrievijā. Telefoniski, internetā tagad ar viņiem sazināties nav iespējams. Ceru, ka viņiem nav noticis nekas sliktas. Un ceru, ka Baltkrievija izies no šīs situācijas atjaunota un kā ieguvēja.

Tās ir totalitāra režīma izpausmes

KĀRLIS BRŪVERS, dzīvo Rugāju novadā

Spriežot pēc rezultātiem, vēlēšanas Baltkrievijā noteikti nebija godīgas. 80% nobalsoja par A.Lukašenko, un tādu rezultātu līdz šim ir pārspējis tikai Ziemeļkorejas diktators Kims Čenuns ar 99,9% vēlēto balsu. Tas, kas šobrīd notiek Baltkrievijā, ir īsta totalitāra režīma izpausmes. Noteikti atbalstu Baltkrievijas iedzīvotāju protestus.

Nesen kādā no uzstāšanās reizēm A.Lukašenko protestējošajiem teica: "Kamēr mani nenogalināsiet, citu vēlēšanu nebūs!" Tas ir īsts garīgi slima diktatora cienīgs teiciens. Ja

būtu baltkrievs, es teiktu: "Lai mirst viens psihopāts, ja no tā atkarīga visas valsts demokrātija!" Tajā pašā laikā, skatoties no malas un vērtējot līdzšinējo A.Lukašenko politisko darbību un saimniekošanu savā valstī, domāju, ka viņam noteikti ir vadītāja un varbūt arī saimnieka spējas. Citādāk viņš nekad nebūtu tik tālu ticis. To nevajag noniecināt. Par labajiem darbiem, ko darījis savai tautai, ir grūti spriest, jo Baltkrievijā principā nav neatkarīgu mediju. Viena no A.Lukašenko pirmās prezidentūras laika prioritātēm bija iznīcināt visus kritiķus un opozicionārus. Jāņem arī vērā, ka industriālais pamats šajā valstī tika likts jau Stajina laikā, kad, baidoties no rietumu ietekmes, Baltkrievijai Padomju Savienībā piešķīra īpašu statusu ar uzsvāru uz rūpniecību. Iespējams, varētu teikt, ka A.Lukašenko nopelnis ir valsts rūpnīcas, kuras viņš pasargāja no izputināšanas pēc Padomju Savienības sabrukuma. Tomēr, cik tās šodien ir efektīvas un vai bez valsts atbalsta būtu konkurētspējīgas? Vēl pagaidām uzraksts 'Made in Belarus' pasaulē nav iegājis kā kvalitātes zīme. Drīzāk pretēji. Kāpēc tas tā ir? Domāju, ka visos totalitāros režīmos ir vienādi, - kur apspiesta brīvība, tur apspiests gars, idejas, inženierzinātne.

Kāds varētu būt protestu iznākums? Manuprāt, ir viens turpmāko notikumu scenārijs. A.Lukašenko režīms kritis, bet nākamajā brīvajā prezidentu vēlēšanu procesā slepus iejauksies Maskava, lai nodrošinātu, ka pie

varas nonāk Kremlim draudzīgs prezidents. Ar to negribu teikt, ka baltkrievu tauta patiesi nevēlas pārmaiņas, bet Krievija jau ASV prezidenta vēlēšanās pierādīja savu spēju ietekmēt rezultātu. Kāpēc lai ar Baltkrieviju būtu citādāk? Kas attiecas uz Latvijas un pārējās Eiropas un pasaules valstu nostāju pret notiekošo Baltkrievijā, domāju, ka Eiropas un Latvijas līderu lielākā kļūda ir draudi ar sankcijām. Tā ir eļļas liešana ugunī. Eiropas lielo valstu vadītājiem tagad vispirms vajadzēja piedāvāt jaunas vēlēšanas ar neatka-

rīgiem novērotājiem un vēlēšanu komisiju ar internacionālu sastāvu. Tad jautājumu par vēlēšanu rezultātiem vairs nebūtu un varētu domāt, kā rīkoties turpmāk. Nākamgad Latvijai un Baltkrievijai uzticēta arī kopīga pasaules čempionāta hokejā rīkošana. Uzskatu, ka sportu un mākslu vajag nošķirt no politikas un čempionāts jāriko.

Viedokļus uzklusīja E.Gabranovs un A.Ločmelis

Re, kā!

Reģionālā vizīte Viļakā

Ministrs Pūce atzīst, - novadiem sāksies pārmaiņu laiks

Sanita Karavoičika

Intensīvu darba dienu piektdien, 21. augustā, aizvadīja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs (VARAM) Juris Pūce. Jau no paša rīta viņš devās reģionālajā vizītē uz Viļakas novadu, kur dienas laikā tikās ar tuvējo novadu vadītājiem, no Viļakas novada domes priekšsēdētāja kabineta attālināti piedalījās Ministru kabineta sēdē, aicināja uz sarunu novada deputātus, iestāžu vadītājus un klātienē apskatīja vairākus Viļakas novadam svarīgus objektus.

Tikšanās laikā ar novada domes deputātiem, pagastu pārvaldniekiem un iestāžu vadītājiem ministrs atklāja, ka vizītēs uz dažādiem Latvijas reģioniem dodas regulāri. Viņa mērķis ir saprast, kādas ir vajadzības, intereses un reāli izjustas problēmas konkrētā vietā. Un Viļaka ir viens tāds punkts, kuru, ministraprāt, šajā kontekstā ir vērts apmeklēt. Ministrs norādīja, ka jau šobrīd notiek intensīva gatavošanās nākamajam plānošanas periodam, tādēļ tuvākā pusgada laikā četros virzienos vienlaikus jārada finanšu plāni, kas būs jāaizstāv Eiropas komisijas priekšā, un jāparedz arī rezultāts.

Jautājums par ceļiem aktualitāti nezaudē

Viens no sāpīgākajiem jautājumiem, kas aktualizējies arī pirms gaidāmās administratīvi teritoriālās reformas, ir ceļi. VARAM piedāvājums ir trīs gadu ceļu programma, kuras mērķis nav vienkārši palielināt valsts autoceļu uzturēšanai nepieciešamo finansējumu remontiem. Tas saistīts ar gaidāmo reformu, ar vēlmi atbalstīt jauno administratīvo līniju veidošanos. "Būsim godīgi, ja trīs gadu rāmī uzrakstītu divu miljardu programmu ceļiem, mēs būtu fantazētāji. No vienas puses tāpēc, ka to divu miljardu vienkārši nav, no otras, - ja mēs tiešām šodien palielinātu finansējumu ceļu būvei par 600 miljoniem gadā, visdrīzāk mēs par tiem 600 miljoniem izremontētu to pašu, ko izremontējam par 100 miljoniem – vienkārši cenas pakāptos. Turklāt mēs negribējam vienkārši iedot ceļiem 300 miljonus. Mēs gribējam vienoties ar pašvaldībām, kas būtu tie prioritārie posmi, kas būtu realizējami – kas visvairāk sāp, kas nepieciešams," uzsvēra J. Pūce. Viņš norādīja, ka šobrīd situācija mainījies, jo panākta vienošanās par budžetu un ir iespējas to realizēt kā programmu caur Eiropas atjaunošanās un noturības mehānismu. Tas nozīmē, ka varbūt būs kaut kādas izmaiņas kopsummā un nelielas citas izmaiņas, bet viss ir sākumposmā.

Galvenais uzstādījums – strikti noteikts plāns

"Jebkurā gadījumā ir vēl viens faktors, kas jāņem vērā – šī ir trīs gadu programma, un deficīts Latvijas ceļos nav 300 miljoni, bet daudz vairāk. Turklāt ir kaut kādas iespēju robežas. Tādēļ mēs visos gadījumos "Latvijas Valsts ceļiem" prasām, vai viņi to varēs izdarīt tajos 3 gados," norādīja ministrs. Viņš atgādināja, ka valsts aģentūra investīciju programmās autoceļos regulāri ieliek ceļu posmus, kuros tikai pēc tam, kad jāsākas darbiem, notiek uzmērīšana, zemes īpašumu sakārtošana, kā rezultātā sākas sūdzības un darbi aizkavējas. Rezultātā bieži vien šie ceļu posmi tā arī paliek nesakārtoti. "Personīgi man nevienam ceļa posms nav īpaši miļš vai nemiļš. Es būtu priecīgs, ja tos visus saremontētu, tikai tas prasa iespējas un robežas. Tas, ko es gribētu strikti noteikt, ir konkrēts saraksts ar konkrētiem ceļu posmiem, kas jāsakārto šo trīs gadu laikā. Ministrija nav ceļu būvnieki, tāpēc mēs nevaram atbildēt par rezultātu. Taču šo programmu ieviesīs "Latvijas Valsts ceļi", tāpēc šobrīd prasām solījumu no viņiem, lai viņi pasaka, - jā, ir saraksts, un šie ceļi būs!" uzsvēra J. Pūce.

Saistībā ar ceļu būvi aktuālu jautājumu ministram uzdeva Rēzeknes reģionālās Vides pārvaldes vadītāja Ērika Ruskule. Viņa atgādināja, ka, sākoties ceļu būvei, lielos apjomos notiek arī karjeru izstrāde. Šobrīd valstī ilgstoši darbojas sistēma, ka pastāv vairāki veidi, kā tikt pie atļaujas zemes dziļu ieguvei. Ir bieži sastopamo derīgo izrakteņu lietošanas atļauja, ko var nokārtot ar pašvaldības iesaisti, ir licences, ko izsniedz Valsts vides dienests, un resursu lietošanas atļauja, ko savukārt vēl izsniedz reģionālās vides pārvaldes. "Līdz šim valstī ļoti ilgstoši bijis pārmaiņu periods, bet šobrīd sākušās reformas. Mani

Pie sarunu galda. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Juris Pūce (no kreisās) ar Viļakas novada domes priekšsēdētāju Sergeju Maksimovu tikšanās laikā pārrunāja daudzas aktuālas ar vidi un ceļiem saistītas lietas, taču viens no galvenajiem dienaskārtības jautājumiem, protams, bija gaidāmā administratīvi teritoriālā reforma. Ministrs uzsvēra, - tas, cik veiksmīgi tā noritēs, lielā mērā būs atkarīgs arī no pašvaldību spējas sēsties pie sarunu galda un izrunāt svarīgākos jautājumus. "Redzu, ka Viļakas, Balvu, Rugāju un Baltinavas pašvaldības gatavas to darīt, un tas priecē," teica Juris Pūce.

interesē, vai šo atļauju saņemšanu, kas ir ļoti svarīga, varētu sapludināt vienā institūcijā? Tas mazinātu birokrātiju, bet tai pat laikā radītu iespēju ātri, efektīgi strādāt ar projektiem, tādā veidā šis process virzītos daudz straujāk. Cik ātri ir cerības sagaidīt ko tādu?" vēlējas noskaidrot pārvaldes vadītāja. Atbildot uz uzdoto jautājumu, ministrs norādīja, ka lielāko daļu ceļu būvei nepieciešamo derīgo izrakteņu iegūst no karjeriem un vietām, kas ir ilgstoši izstrādē, nevis no jauniem. Turklāt no Latvijā iegūtās grants uz vietas izlieto tikai aptuveni pusi, pārējo izved no valsts un pārdod, ko mūsu brīvā tirgus apstākļi arī pieļauj bez ierobežojumiem. "Skaidrs, ka gribam šo sakārtoto sistēmu izveidot. Mēs daudz rūpējamies par vidi, bet tās pamatā izpaužas kā birokrātiskas prasības, nevis kontroles pēc būtības. Un šīs birokrātiskās prasības turklāt bieži vien ir izteikti formālas, kur mēs prasām dokumentāciju, ka veicam pārbaudes uz vietām, kas tagad tiek darīts. Mums bija un ir pastiprinātas aizdomas par izvairīšanos no dabas resursu nodokļa maksāšanas, un reizēm tas ir pilnīgi nesaprotami," teica J. Pūce. Ministrs norādīja uz gadījumiem, kad cilvēki uzņēmumos, kuros apgrozījums ir simtiem tūkstoši eiro, apzināti gadiem ilgi veic krāpšanu par 300 eiro gadā. Viņi atzīmē, ka iegūst vislētāko materiālu, par kuru nodokli jāmaksā vismazākā likme. "Kad šos uzņēmumus pieķer, viņi tēlo, ka tas ir nejausi. Kad pieķer vēl pēc gada, vēlreiz dara to pašu. Pat, ja pieņem, ka pamanījušies nokrāpt visu, viņi ir ietaupījuši 300 eiro gadā. Toties bonusā dabūjuši kriminālprocesu, kas droši vien kompensēs šos 300 eiro gadā. Un tā ir tā problēma, kur, manuprāt, būtu jāpāriet uz uzraudzības procesu. Pa ilgiem laikiem esam digitalizējuši visas ieguves, resursu bāzes, pieejami attālināti rīki uzraudzībai, ir regulāras ortofotofiksācijas. Cik ātri notiks šī pāriešana uz vienotu sistēmu, būs atkarīgs arī no iekšējām pārmaiņām Valsts vides dienestā," skaidroja VARAM ministrs.

Obligāta pieslēgšanās jāievieš kā pienākums

Vides sakārtošana vistiešākajā mērā saistīta arī ar notekūdeņu savākšanu un attīrīšanas sistēmu ierīkošanu, kas īpaši aktuāla ir mazāk apdzīvotajiem ciemiem lauku teritorijās. Uz to norādīja arī Šķilbēnu pagasta pārvaldes vadītājs Andris Mežals,

informējot par reālo situāciju uz vietās. "Ja pieskārmies notekūdeņu tēmai, gribu pajautāt, vai turpmāk mazāk apdzīvotajiem ciemiem būs iespēja sakārtot kanalizācijas sistēmu attīrīšanas iekārtām? Iepriekš varējām pieteikties uz Eiropas projektu atbalstu, bet tad bija pieejami projekti apdzīvotām vietām virs 1500 iedzīvotājiem, kuriem mazāk – pretendēt nevarēja. Ja pašvaldībai līdzekļu trūkst un šī lieta jāsakārto, vai tuvākajā nākotnē varam cerēt uz kādu atbalstu vēl?" jautāja pagasta pārvaldnieks.

Ministra atbilde bija viennozīmīga, - vispārīgs Eiropas Savienības uzstādījums ir, ka par notekūdeņu savākšanu jāsamaksā tam, kurš šos notekūdeņus ar savu darbību rada – proti, iedzīvotājiem. "Savulaik mums izdevās izcinīt pārejas periodu vairākām notekūdeņu attīrīšanas normām, pārējās mēs neesam izpildījuši. Ja saskaitām VARAM un Zemkopības ministrijas kopējās investīcijas 16 gadu garumā mazo apdzī-

voto vietu programmā, tie ir aptuveni 1,5 miljardi eiro. Pamatā tas ir atbalsts no fondiem ar ļoti augstu līdzfinansējuma likmi. Bijušās programmas ar atbalstu pat 95% apmērā, bet tomēr neesam spējuši tikt ar to galā," skaidroja J. Pūce. Viņš norādīja, ka līdz šim valsts galvenokārt veikusi ieguldījumus ar mērķi izpildīt prasības, vienlaikus nepaceļot maksājumus. Ministraprāt, tas nav izpildāms, jo nevar pastāvīgi paaugstināt kvalitāti, ļoti minimāli ceļot cenas. Šobrīd valstī ir situācija, ka aptuveni 12% Latvijas iedzīvotāju ienākumu trūkuma dēļ ir problēmas norēķināties par siltumu un elektrības rēķiniem. Līdzīgi ir ar ūdeni un kanalizāciju. "Vai es redzu, kā ūdenssaimniecību attīstīt bez palīdzības, mana atbilde ir - nē. Šobrīd strādājam uz to, ka uzņēmumi attīsta ūdenssaimniecību, ar valsts atbalstu iegūstot pieeju *garākai* naudai. Vai tas padarīs rentablu iespēju nelielās apdzīvotās vietās ierīkot, piemēram, notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu? Domāju, nē, bet visdrīzāk sekas šim jautājumam būs tarifu pieaugums. Esam nonākuši līdz situācijai, kad būs jāpieņem lēmums. Pilsētās un citās apdzīvotās vietās, kur pieejama centralizēta kanalizācija un ūdens tajā vietā, kur cilvēks dzīvo, viņiem noteiktā laikā ar lielu pārejas periodu būs jāuzliek par pienākumu obligāti pieslēgties. Tas nebūs populāri, jo tās ir izmaksas, taču uz to ejam," atzina ministrs.

✓
"Esam nonākuši līdz situācijai, kad būs jāpieņem lēmums. Pilsētās un citās apdzīvotās vietās, kur pieejama centralizēta kanalizācija un ūdens tajā vietā, kur cilvēks dzīvo, viņiem noteiktā laikā ar lielu pārejas periodu būs jāuzliek par pienākumu obligāti pieslēgties. Tas nebūs populāri, jo tās ir izmaksas, taču uz to ejam."

Dabas nodoklis – skolēnu izglītošanai

Iepazīst Latgales ūdeņus

No 19. līdz 21. augustam Baltinavas Mūzikas un mākslas skola sadarbībā ar Baltinavas novada domi organizēja Vides skolu "Visa dzīva radībiņa saulītē ligojās". Vides skolas tēma – ūdeņi. Izmantojot silto un saulaino laiku, skolas audzēkņi pedagogu un lektoru pavadībā izzinās ekskursijās iepazīna dabu un ūdeņus gan Baltinavas un Viļakas novados, gan lielākās Latvijas upes Daugavas teritorijā.

Lai rosinātu bērnu interesi par Latvijas dabas daudzveidību, vēlmi iesaistīties tās izzināšanā un saglabāšanā, Baltinavas novada dome Vides skolas organizēšanai un skolēnu izglītošanai atvēlēja aptuveni 2000 eiro no dabas resursu nodokļa budžeta. Vides skolas uzdevums bija aktualizēt vides jautājumus Latvijā un savā apkārtnē, veicināt bērnus un jauniešus domāt un rīkoties dabai draudzīgi, nekaitējot videi, kurā visi dzīvo, apmeklēt izzināmos objektus (Supenkas upi, Svātūnes, Viļakas ezerus, Daugavas lokus), pievērst uzmanību augu, dzīvnieku sugām, izpētīt, kādas ir sajūtas, smaržas. Atbilstoši mūzikas un mākslas skolas mācību specifiskai skolēni savas Vides skolas laikā gūtās izjūtas attēlos zīmējumos, gleznās, fotogrāfijās un mūzikas skaņās. Vides skolas noslēguma pasākums - prezentācija paredzēta 20. oktobrī, piedaloties lektorei, novadniecei Konstancijai Loginai, kura runās par "Globālo sasīšanu" - visā pasaulē aktuālu tēmu.

Pastaiga gar Supenku

Upes ir visas pasaules asinsrite, tādēļ jau pirmajā Vides skolas nodarbību dienā tās dalībnieki noklausījās Baltinavas vidusskolas dabaszinību, ģeogrāfijas un fizikas skolotājas Solvetas Loginas lekciju par ūdeni - kas ir ūdens, kā tas radies, par ūdeņiem Latvijā, un devās uz Supenkas upīti, kas tek cauri Baltinavai. "Gājām skatīties, kādi augi aug upē, kā upe mainās tās tecējumā. Gājām arī pa upes teritoriju, par kuru bērni brīnījās, ka nekad tur nav gājuši. Nogājām posmu aiz Vecā parka uz priekšu. Supenka sākas Lutenānu purvā, satekot grāvjiem, un ietek Kuhvā. Tā ir aptuveni 26 kilometrus gara," saka skolotāja. Šogad Supenkā maz ūdens, bet, ejot ar skolotāju Lilitu Kūkoju izlūkos dienu iepriekš, abām skolotājām nācies piedzīvot, ka vienā vietā upi varēja pāriet kurpēs, bet, atnākot ar skolēniem, upē jau tecēja ūdens. Pēcpusdienā skolēni devās uz Svātūnes ezeru, kur S. Logina pastāstīja, kā veidojusies ezerdoobe. Līdztekus sportiskām aktivitātēm ezera krastā bija iespēja arī makšķerēt. "Noķērām trīs asarus, divas karūsas. Bija bērni, kuri nekad nebija redzējuši, kā makšķerē zivis, tādēļ viņu emocijas nav aprakstāmas. Tās bija jāredz!" secina S. Logina.

Kas mīt Viļakas ezerā

Nākamajā dienā Vides skolas dalībnieki brauca uz Viļaku, kur ezera krastā iepazīs ar vienu no pieciem vides objektiem, kas uzstādīti Ziemeļlatgalē. Šis vides objekts saucas "Ūdens", un tā elementu vibrēšana vējā atgādina zivs zvīņas. Skolēni arī uzzināja, ka drīz varēs nokļūt uz Viļakas ezera salas, izmantojot pontonu tiltu. Sadaloties grupās, skolēniem bija iespēja noklausīties biedrības "Virica" pārstāvju Andras Korņejevas un Valentīnas Bečas izsmieļošo stāstījumu par Viļakas ezeru, zivīm, putniem un citu dzīvo radību, kas mīt ezerā. Viļakas ezers ir ledāja veidots. Tas ir caurteces ezers. Ezerā ietek Meirupīte, bet iztek Vēžupīte. V. Beča pastāstīja par zivīm, - kāpēc, piemēram, asari ir svitraini un vieniem - gaišākas, citiem - tumšākas svītras. Viņa zināja teikt, kādi rekordlomi vilkti Viļakas ezerā, kādi ir makšķerēšanas veidi. Bērniem vajadzēja atbildēt uz anketas jautājumiem, kur viens no tiem bija, - salīdzināt Svātūnes ezeru ar Viļakas ezeru. Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas direktore Marija Bukša saka: "Zināju, ka ir tāds augs velnarutks, kas ir indīgs. Lektore Andra Korņejeva parādīja, kāds tas ir, kāda izskatās šī augs indīgā sakne."

Kur lokus met Daugava

Trešajā Vides skolas nodarbību dienā baltinaviēšu ceļš veda uz Krāslavu, Daugavas lokiem, Naujenes novadpētniecības muzeju un dabas informācijas centru. Šeit atrodas Latvijā vienīgā diorāma "Zemūdens pasaule", kur var iepazīt Daugavas iemītniekus, iekārtota dabas ekspozīcija "Sirds Daugava", kas iepazīstina ar īpaši aizsargājamās dabas teritorijas - Daugavas loku dabas parka un aizsargājamo ainavu apvidus

Jaunie dabas pētnieki. Vides skolas dalībnieki mācījās darboties ar binokļiem, kas ir jauno dabas pētnieku darbības neatņemama sastāvdaļa, īpaši vērojot putnus.

Nebāz pirkstu! Ir tāds teiciens: nebāz mutē pirkstu, - nokodis! Pirms vairākiem gadiem Viļakas ezerā izvilka 21 kilogramu smaga līdaka, par ko liecināja iespaidīgā zivs galvas trofeja ar asajiem zobiem.

"Augšdaugava" dabas un kultūrvēsturiskajām vērtībām. To visu bērni varēja aplūkot arī dabā, uzkāpt skatu tornī, no kurienes paveras skaistas Daugavas loku ainavas. Skolas direktore augstu novērtē tās zināšanas par dabu, ko skolēni guva Vides skolas laikā. "Pateicoties labajam laikam, skolas dalībnieki varēja baudīt skaistu atpūtu. Viļakas ezerā bērni varēja vizināties ar SUPiem, katamarānu, peldēties. Tā būs iedvesma jauniem zīmējumiem, skaistai mūzikai. Atceļā no Daugavas lokiem atcerējāmie un dziedājāmie dziesmas par ūdeņiem," stāsta skolas direktore.

Līdzīgās domās ir arī Vides skolas dalībnieki. Liene Kaša atklāj, ka Vides skolā piedalījies pirmo reizi: "Tas bija ļoti

Aizpilda anketu. Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas audzēkņi nodarbību laikā pie Viļakas ezera aizpildīja anketu ar jautājumiem par ezeru un dabu kopumā.

Iespēja iejusties. Krāslavā bērniem bija iespēja *iesēsties* airu laivā, kas peld pa Daugavu, un nofotografēties piemiņai krāslaviešu tautas tērpos.

jauki. Patika nodarbības un atpūta pie Viļakas ezera, kur lektore daudz ko pastāstīja gan par zivīm, gan augiem, gan gliemežiem un citām dzīvajām radībām, ko atradām ezerā, bija ļoti atsaucīgas un paskaidroja, kā aizpildīt anketu. Ezerā varēja vizināties ar SUP dēļiem, katamarānu un peldēties. Dagnija Antonova saka: "Man patika ekskursijas, skatu tornis, uzzināju, ka Daugavai ir astoņi lieli loki. Interesanti bija arī pie Viļakas ezera un tas, ka šeit izbūvēs pontonu tiltiņu uz ezera salu." "Man vislabāk patika makšķerēt kopā ar skolotāju Solvetu Svātūnes ezerā. Un zivis arī patika," atceras Matilde Slišāne.

Lappusi sagatavoja I. Zinkovska

Mana recepte

Cilvēks tā nu reiz ir iekārtots, ka par ēdienu jādomā katru dienu. Ikdienai parasti gatavojam ko vienkāršāku, savukārt svētkiem izvēlamies tādas ēdienus, kam ikdienā neatliek laika, kā arī domājam par tā izskatu, noformējumu.

Soreiz meitenes atklās savas receptes, kuras var izmantot gan ikdienas maltītei, gan svētku galdam. Svarīgākais - izmantot sezonai aktuālas izejvielas (dārzeņus, ogas, sēnes), jo tad ēdiens būs ne tikai garšīgs, bet arī veselīgs un ne pārāk dārgs. Un pats patīkamākais - šo ēdienu pagatavošana nav sarežģīta, vienīgais noteikums - jābūt cepeškrāsnij. Nu ko, ķersimies klāt?!

Siera kūka ar mellenēm un brūklenēm

Sastāvdaļas

Pamatnei:

- ✓ 360 g cepumu "Selga"
- ✓ 2 ēdamkarotes cukura
- ✓ 270 g sviesta (jāizkausē)

Kūcai:

- ✓ 750 g "Mascarpone" siera
- ✓ 5 ēdamkarotes kartupeļu cietes
- ✓ vaniļas cukurs
- ✓ 6 ēdamkarotes skābā krējuma

- ✓ 5 ēdamkarotes cukura
- ✓ 6 olas
- ✓ pāris sauļas brūkleņu un melleņu

Virtuves kombainā (var izmantot citāda veida smalcinātāju) saber cepumus, pievieno cukuru un sviestu. Visu samaļ vien-

Foto - no personīgā arhīva

na, stingri piespiežot pie pamatnes.

Lielā bļodā liek "Mascarpone" sieru (var izmantot citu krēmsieru), cukuru, kartupeļu cieti, vaniļas cukuru un skābo krējumu. Visu saputo ar mikseri. Putošanas laikā pa vienai pievieno olas, lai tās kārtīgi iemaisītos masā.

Kad kūkas krēms sajaukts, tajā ieber daļu brūkleņu un melleņu un apmaisa. Viendabīgo masu lej kūkas veidnē virs cepumu pamatnes un izlīdzina. Liek cepeškrāsnī 150 grādos uz vienu stundu.

Kad kūka gatava, izņem no veidnes un pārber ar atlikušo daļu ogu. Baudīt ieteicams atdzesētu (mēs turējam pat trīs stundas ledusskapī), jo tad kūka kļūst stingra, vieglāk sagriežama un arī garša mainās - tā kļūst izcila!

Recepti sagatavoja VERONIKA JONOVA, 20 gadi

Foto - no personīgā arhīva

Izceptiet par godu 1.septembrim! Kūka kā radīta, lai palutinātu sevi un ģimeni gan vienkārši ikdienā, gan svētkos. Turklāt šogad, dodoties pēc meža veltēm, mellenes un brūklenes redzēju augam vienuviet - grūti pat izlemēt, kuras lasīt un kuras nē. Protams, gribas abas, tāpēc arī pirāgs sanāca krāšņs.

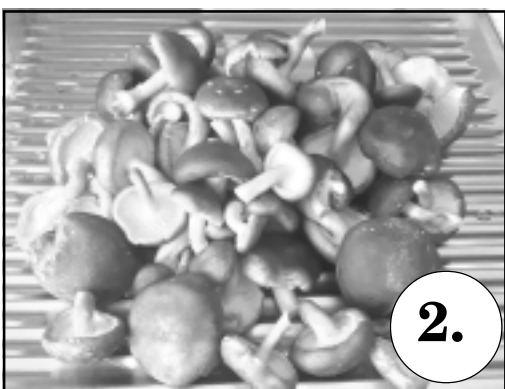
Lazanja ar šitaki sēnēm

Sagatavo sastāvdaļas.

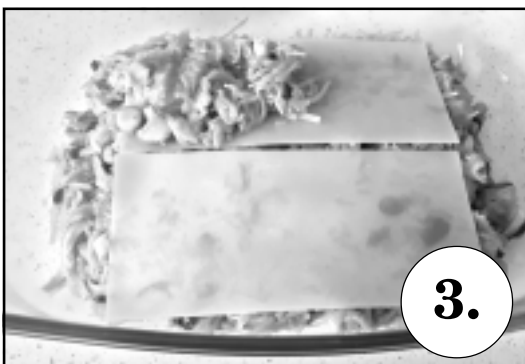
- ✓ Aptuveni 1 kg šitaki sēņu (var aizstāt ar jebkurām citām, ja vēlas).
- ✓ 5 lieli burkāni (jo vairāk, jo garšīgāks būs pildījums. Citreiz, kad gatavoju šampinjoni lazanzju, pievienoju arī papriku un sīpolus, bet šoreiz vēlējās saglabāt neparasto karameļu saldumu, kāda piemīt šitaki sēnēm, tāpēc sīpolus neliku).
- ✓ Lazanjas plāksnes (daudzums atkarīgs no trauka platuma, šoreiz izmantoju 6 gab.).
- ✓ 0,5 l saldā krējuma (35%).
- ✓ Siers (aptuveni 125-150g).
- ✓ Sāls, pipari, eļļa cepšanai.

1.

2.

Sēnes nomazgā, sagriež šķēlēs. Pannā uzkaršē eļļu un pavisam neilgi apcep sēnes – aptuveni 4-5 minūtes. Pievieno sāli, piparus un noņem no plīts. Burkānus sarīvē uz vidēja rupjuma rīves un arī apcep. Tad pievieno sēnēm, visu apmaisa.

3.

Gatavo pildījumu.

Cepamajā veidnē liek plānu kārtu cepto sēņu-burkānu maisījuma, izklāj ar lazanzjas plāksnēm, tad visu atkārti vairākas reizes. Man sanāca trīs lazanzjas lokšņu kārtas (vidējās liku nedaudz vairāk pildījuma nekā apakšā un augšā).

Virskārtai noteiki jābūt pārklātai ar cepto masas pildījumu! Tad sarīvē sieru (daudzums atkarīgs no katra vēlmēm) – es izmantoju apmēram 150 gramus, pārber lazanzjai un visu pārlej ar saldo krējumu. Liek cepeškrāsnī 180 grādos uz 35 minūtēm.

4.

Labu apetīti!

Rezultāts priecē gan acis, gan garšas kārpiņas. Ēdiens sanāk viegls, garšīgs un aromātisks – kā radīts vieglām un vienlaikus sātiņām vakariņām.

Recepti sagatavoja LĪGA PANGA, 14 gadi

BROKASTU PĀRSTEIGUMS MAMMAI

Gatavots ar mīlestību. "Nav vērts visiem skaļi stāstīt, ka esi laimīgs. Ir vērts pateikt nelielu paldies tam, kurš dāvina tev šo laimes sajūtu," pie fotogrāfijas, kurā redzamas meitas Ērikas, kurai ir 7 gadi, ar mīlestību gatavotas brokastu maizītes, savā Facebook profilā raksta Jana Bauble, bijusī balveniete, kura ar ģimeni jau vairākus gadus dzīvo Īrijā. Vasaras sākumā - jūnijā - viņa ar ģimeni trīs nedēļas aizvadīja, ciemojoties Latvijā. "Brīvlaiks pagāja tik ātri, ka es pat nepaspēju pastaigāties pa Balviem," teic Jana. Savukārt viņas vecākā meita Evelīna, kurai šobrīd ir 17 gadi, Balvos paspēja apciemot gan draugus, gan satikt bijušos klasesbiedrus.

Foto - no personīgā arhīva

"Jauno žurnālistu skolas" lappusi sagatavoja S.Gugāne

Pagastos

Tilžā notiek labas lietas

Tilžā vienmēr dzīvojuši aktīvi, darboties gribuši jaunieši. Viņi jau sen sapņoja par vietu, kur kopā pavadīt laiku, rīkot pasākumus vai vienkārši satikties. Tagad šī vēlme ir īstenojusies, jo jauniešu centra vajadzībām atvēlētas vairākas telpas Pārupes ielā 4. Arī vasaras brīvlaiķā jaunie tilženieši nesēž, rokas klēpī salikuši, bet piedalās dažādās aktivitātēs. Pirms nedēļas viņi labiekārtoja skolas pagalmu, uzstādot pašdarinātus koka palešu solus, bet aizvadītajā ceturtdienā sacentās pludmales volejbola turnīrā.

Pateicoties pagastā izveidotās nevalstiskās organizācijas "Next Horizont" jauniešu iniciatīvas projektam priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riska mazināšanai, no 10. līdz 14. augustam Tilžā norisinājās aktivitāte "Mūsu vide". No vasaras sākuma līdz ziemas vidum notiks 11 dažāda veida aktivitātes, kuru uzdevums ir palīdzēt bērniem nepamest mācības skolā, veicināt interesi par kopā būšanu, kā arī izveidot patīkamāku un drošāku vidi gan pašiem, gan citiem pagasta iedzīvotājiem.

Būs pašiem un citiem

Augusta vidū aptuveni 18 jaunie tilženieši labiekārtoja sava pagasta vidi, pie skolas volejbola laukuma uzstādot pašu izgatavotus solus no koka paletēm. Kopā ar viņiem šajā darbā iesaistījās Tilžas jauniešu centra interešu izglītības skolotāja SIGITA LOČA, ka arī skolotājs Ēriks Mičulis. S.Loča uzskata, ka kopīgi meistarotie soli noderēs pašiem jauniešiem: "Viņiem būs vieta, kur ikdienā pabūt kopā. Pirms tam pie volejbola laukuma bija tikai viens soliņš, bet vietējiem jauniešiem šeit uzturēties ļoti patīk."

Kopīgo darbu aktivitātes dalībnieki sāka ar solu projektēšanu. Viņi izdomāja, kāda veida mēbeles un kādā krāsā vēlas, pēc tam uzzīmēja skices un iesniedza tās skolotājam ĒRIKAM MIČULIM izvērtēšanai: "Viņi paši visu izdomāja un uzkonstruēja, es tikai konsultēju. Mans uzdevums bija palīdzēt ar padomu. Sadalījušies divās grupās, jaunieši izveidoja divu veidu solu skices. Tās izvērtējot, nospriedām, ka abu grupu projekti ir labi, tāpēc nolēmām tos abus realizēt."

Turpmākajās dienās jaunieši zāģēja, skrūvēja, salika un krāsoja, līdz uzņēmumā "Ozolmājas" iegādātās koka paletes pārtapa par diviem divvietīgiem soliņiem uz ritentiņiem un pusapaļas formas divāntipa solā. Nedēļas noslēgumā, piektdien, kamēr puīši steidza pabeigt mēbeles, meitenes vārīja gardu soļanku, ko vēlāk, sēžot uz jaunajiem soliņiem, visi kopā nobaudīja.

Agrāk īsti nebija ko darīt

BAIBA ZIEDIŅA bija viena no Tilžas jauniešiem, kura aktīvi iesaistījās koka palešu mēbeļu izgatavošanā. Tā kā šoruden Tilžas vidusskolā 10.klases vairs nebūs un viņa turpinās izglītību Rugāju novada vidusskolā, jaunie ar vislielāko prieku pavadīja laiku kopā ar bijušajiem skolasbiedriem. Lai gan, piekto gadu darbojoties Jaunsardzē, Baiba ir paguvusi sadraudzēties ar dažiem nākamajiem klasesbiedriem, jauniešiem skumst, ka nevarēs turpināt mācīties ierastajā kolektīvā. Sākoties mācību gadam, ik vakaru pēc skolas viņa plāno atgriezties Tilžā un ir gandarīta, ka pagastā beidzot būs jauniešu centrs. Baibai prieks, ka arī vasara aizritējusi daudz saturīgāk, nekā citus gadus: "Vienmēr ir bijis tā, ka mums nav ko darīt, nav kur aiziet, varam tikai pastaigāties pa pagastu. Tagad mums ir iespēja strādāt, kopā pavadīt laiku, domāt un veidot. Tādējādi uzlabojam arī savstarpējās attiecības un labāk iepazīstam viens otru."

Baiba uzskata, ka šovasar jaunie tilženieši kopā daudz ko paveikuši – pagasta svētkos noorganizēja aktivitātes bērniem, rīkoja filmu vakarus un volejbola turnīrus. "Visi esam ļoti sportiski, tāpēc organizējam daudz sportisku aktivitāšu," piebilst Baiba. Diemžēl vasara atkal paskrēja pārāk ātri, un desmitklasniece mazliet uztraucas, kā iejutīsies jaunajā klases un skolas kolektīvā: "Būs neierasti pamest draugus, ar kuriem katru rītu satikāties un kopā gājām uz jauniešu centru."

Arī SABĪNE KUPČA, kura rudenī uzsāks mācības Tilžas vidusskolas 11.klasē, ar prieku iesaistījās soliņu izgatavošanā, jo tā bija iespēja ne tikai lietderīgi kopā pavadīt laiku, bet arī iegūt jaunas prasmes. Sabīne domā, ka Tilžā dzīvot nav slikti, tikai pagastā varētu būt vairāk iedzīvotāju. Arī vietējās balles jaunieši labprāt apmeklētu biežāk. Tomēr viņai prieks, ka te dzīvo tik sportiski jaunieši, un kopā būšanas reizēs visi var uzspēlēt volejbolu vai basketbolu. Sabīne stāsta, ka Tilžā ir arī

Foto - A.Kirsanovs

Pašu veikumam cita vērtība. Arī meitenes aktīvi iesaistījās soliņu izgatavošanā - viņu pienākums bija tos nokrāsot. Jau augusta beigās jaunie tilženieši tikās volejbola turnīrā, un šoreiz skatītājiem bija, kur apsēsties, lai izbaudītu spēli.

Gatavo cienastu. Kamēr puīši steidza pabeigt mēbeļu montāžu, meitenes vārīja gardu zupu, ar ko uzciņāt čaklos strādniekus.

iespējas apmeklēt interešu pulciņus. Viņa pati dzied vokālajā ansambli un kori, kā arī piedalās sporta pulciņā. Tomēr teātra spēlēšanai pagaidām metusi mieru, jo vēlas mazliet vairāk brīva laika.

Arī Sabīnei žēl, ka vasaras brīvlaiķis tik drīz beigsies. "Tikai pateicoties vīrusam, šoreiz vasara bija mazliet garāka," viņa piebilst. Sākoties jaunam mācību gadam, Sabīne plāno cītīgi mācīties, gatavojoties studijām Rīgas Stradiņa universitātē, jo vēlas kļūt par fizioterapeiti.

Arī RAITIS VĪCUPS piekrita iesaistīties koka palešu soliņu izgatavošanā, jo labprāt pavadīja laiku kopā ar draugiem. Viņam tas nebija grūti, jo zināmas iemaņas darbā ar koku jau bija. Raitis ir ne tikai čakls palīgs vecākiem, bet arī aktīvs Jaunsardzes dalībnieks. Viņš uzskata, ka dzīvei Tilžā ir gan plusi, gan mīnusi: "Gribētos, lai pagastā ir vairāk tautas. Toties plus ir tas, ka te nav trokšņa, atšķirībā no pilsētas, un ir svaigs gaiss." Šobrīd jaunieši izmanto iespēju piepelnīties, strādājot vasaras darbā, ko skolēniem piedāvā pašvaldība, bet brīvajā laikā kopā ar draugiem spēlē volejbolu un basketbolu.

Foto - no personīgā arhīva

Gala rezultāts. Tagad skolas pagalmā pie volejbola laukuma būs jauniešu izgatavoti soli, uz kuriem sēžot viņi varēs sekot spēles norisei. Cik tie izdevušies ērti, solu autori izmēģināja aizvadītajā nedēļā, vērojot pašu sarīkoto volejbola turnīru.

Centra atvēršanu izcīnīja paši

Kopš jūnija Tilžas jauniešu centra vajadzībām atvēlētas divas istabas, virtuvīte un sanitārās telpas Pārupes ielā 4. S.Loča uzsver, ka veiksmīgi novadītās vasaras aktivitātes pierādīja, - pagastā dzīvo pietiekami daudz darboties gribušu jaunu cilvēku, kuri ir pelnījuši, lai viņiem būtu savs jauniešu centrs: "Tā bija viņu pašu iniciatīva izveidot šādu centru, lai būtu, kur pavadīt brīvo laiku. Jaunieši ar saviem iesniegumiem un parakstiem to izcīnīja."

S.Loča priecājas, ka viss vasarā iecerētais lieliski izdevies: "Jaunieši tiešām labprāt pavadīja laiku kopā. Tilžā, protams, darbojas arī interešu pulciņi – teātris, vokālais ansamblis, koris un citi. Tomēr jaunieši vēlas paši savu vietu, kur var satikties. Priecājos, ka mūsu darbošanos ļoti atbalsta arī Balvu Bērnu jauniešu centra direktore Olita Loseva un pārējās darbinieces. Viņas palīdzēja gan ar transportu, gan ar padomu. Beidzot jauniešiem Tilžā būs sava vieta, kur sanākt kopā, jo idejas viņiem ir labas."

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Īsumā

Siltumnīcās raibs no tomātiem

Solvitai Fogelei Vectilžas pagastā arī šogad siltumnīcās vērojama laba tomātu raža un daudzveidīga šķirņu izvēle. Saimniece stāsta, ka šogad bija auksts pavasaris, un laikapstākļi atstāja savu ietekmi uz tomātu daudzumu. Neskatoties uz to, siltumnīcās, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir daži jaunumi, kas pārsteidz ar krāsu dažādību un mainību. Piemēram, šķirnes 'Sibīrijas rozā tīģeriši' tomāti sākumā ir zaļi, gatavojoties kļūst tumši violeti ar rozā apakšņu. 'Svītrotās šokolādes' pārstāvji izaug brūni ar zaļām svītrām, šķirnes 'Iedomīgais Pērs' augļi veidojas sarkani un nedaudz rievoti, 'Oranžā giganta' tomāti izaug lieli un dzeltenīgi. "Ar tomātu realizāciju viss pamazām notiek, klienti interesējas. Tie, kuri pirka pagājušajā gadā, pērk arī šogad," atklāj saimniece.

Labāk lauzt vai griezt?

Dārzkopības institūta speciālists Edgars Rubauskis, viesojoties z/s "Ievulejas" Viļakas novadā, dārzkopjiem un citiem interesentiem skaidroja, ka tagad ir īstais laiks lauzt augļu kokiem liekos zarus. Turklāt lauzt ir drošāk nekā griezt ar šķērēm. "Ja grieztu, tad pirms katra nākamā koka šķēres vajadzētu dezinficēt. Zarus lauzt vajadzētu sausā laikā, jo sausā brūcē nemetas slimības. Saule ir labākais dezinfekcijas līdzeklis," atzina E. Rubauskis.

Noteiks iecienītāko medu

Latvijas Bīskopības biedrība aicina bīskopjus piedalīties konkursā "Novada iecienītākais medus 2020", kuru Latvijas Bīskopības biedrība organizē sadarbībā ar Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centru (LLKC) pasākuma "Novada Garša Latvija" ietvaros. Šogad konkurss notiks attālināti, vērtēšanā piedaloties tikai žūrijas komisijai. Lai piedalītos konkursā, dravai jābūt reģistrētai Lauksaimniecības datu centrā; konkursam jāiesniedz nekristalizēts medus - viens litrs divās 0,5 l burciņās, norādot medus nosaukumu, bīskopja vārdu, uzvārdu un adresi. Iesniedzamā medus parauga partijai ir jābūt ne mazākai kā 25 kg (lai patērētājam būtu iespēja iegādāties medu no šīs partijas). Pieteikties konkursam var līdz 15. septembrim. Medus paraugs jānosūta vai jāaizved personīgi uz LBB biroju Jelgavā. Vairāk informācijas - www.strops.lv

Atbalstīs gaļas lopu audzētājus

Valdība 18. augustā atbalstīja šim gadam piešķirtā ciltsdarba atbalsta finansējuma pārdalīšanu starp lopkopības nozarēm, kā rezultātā gaļas liellopu audzētājiem šogad būs pieejams par 614 871 eiro lielāks un kazkopjiem - par 6000 eiro lielāks ciltsdarba atbalsts. To paredz valdības atbalstītie grozījumi valsts atbalsta piešķiršanas kārtībā vaislas lauksaimniecības dzīvnieku ierakstīšanai ciltsgrāmatā, kā arī to ģenētiskās kvalitātes noteikšanai un produktivitātes datu izvērtēšanai. Tajos noteikts finansējuma sadalījums lauksaimniecības dzīvnieku nozarēs, kā arī atbalsta piešķiršanas kritēriji un kārtība.

Zemkopības ministrija (ZM) noteikumu projekta anotācijā skaidro, ka saskaņā ar Lauku atbalsta dienesta (LAD) sniegto informāciju piensaimniecības nozarei līdz šā gada 1. jūnijam, izmaksājot piešķirto finansējumu, ir izveidojies finansējuma atlikums 620 871 eiro apmērā, jo atbalsttiesīgo dzīvnieku skaits ir mazāks par plānoto. ZM to skaidro ar to, ka nozarei nepieciešamā finansējuma apjoms šim gadam tika plānots 2019. gada otrajā pusē, aprēķinot izmantojot 2019. gada 1. jūlijā pieejamos datus. Taču slaucamo govju skaits ir krities.

Biznesā izmanto pašvaldības piešķirto finansējumu

Mājās smaržo pēc maizes

Šķilbēnu pagasta iedzīvotāja AIJA PUMPURE jau piecus gadus darbojas kā mājražotāja - cepj maizi, kliņģerus, pīrāgus, kūkas, bulciņas un lauku tortes.

Iesāk ar saldskābmaizi

Satiekot saimnieci, skan tīra latviešu valoda. To, ka nerunā latgaliski, viņa pamato šādi: "Neesmu vietējā, nāku no Gulbenes novada Tirzas pagasta. Kādu vārdu jau latgaliski protu pateikt, bet labāk nesaku, uzskatu, ka ir jārunā tā, kā esmu mācījusies bērnībā." Pēc izglītības būdama mežsaimniece, A. Pumpure savulaik dzīvojusi un strādājusi Lubānas pusē, bet tā kā tur skola atradās tālu no mājām, kā arī skolai nebija internāta, nācās domāt par dzīvesvietas maiņu. Atnākot uz Šķilbēnu pagastu, Rekavas vidusskolā mācījās visi četri bērni - trīs meitas un dēls. Bērni jau lieli - divas meitas dzīvo Rīgā, viena - Briežuciemā, dēls - Šķilbēnos. Aija atrada darbu pasta nodaļā - vispirms par pastnieci, vēlāk par operatoru. Pastā aizvadīja 17 darba gadus, bet, kad samazināja slodzi, saprata, ka nav vērts strādāt, jāmeklē citi iztikas avoti. Iegūstot bezdarbnieka statusu, apmeklēja konditoru kursus. "Biju izdomājusi, ka mācīšos gatavot ēst, lai varu mazbērnus palutināt ar gardām maltītēm, bet piedāvāja apgūt konditorejas izstrādājumu gatavošanu, no kā, protams, neatteicos. Kaut ko jau pratu cept arī līdz kursu apmeklēšanai, bet pasniedzēji palīdzēja apgūt vēl jaunas un virtuves darbā noderīgas prasmes," atklāj A. Pumpure. Konditora praksi viņa izgāja skolas virtuvē, bet vēlāk skolā sāka strādāt uz pusslodzi par veļas pārzini. Iegūtās zināšanas noderēja, uzsākot mājražošanu, uz ko viņu pamudināja bērni. Iesāka ar saldskābmaizes cepšanu elektriskajā plīti, jo meita atveda maizes recepti. Aiznesa klaipiņu pagaršot uz skolu, kāds palūdza, lai izcep viņam, un lieta aizgāja.

Kliņģeri un kūkas

Piedaloties pašvaldības biznesa ideju konkursā, 2016. gadā Aija ieguva finansējumu cepeškrāsnis, miksera un miklas mīcītāja iegādei. Varēja cept lielākus apjomus, vest uz tirdziņiem un piedāvāt produkciju iegādāties mājās. Cepeškrāsnī reizē var izcept sešus saldskābmaizes (ar ieraugu) klaipus. Ko vēl viņa piedāvā konditorejas izstrādājumu cienītājiem? Saldos un sāļos kliņģerus, bulciņas ar sieru, speķi, āboliem, biežpienu un citu pildījumu, kēksus, Vecrīgas kūciņas, eklērus, pītās maizītes no kārtainās mīklas ar kanēli, magonēm vai riekstiem, baltmaizi un lauku tortes (ar ievārijumu un vārīto krēmu). "Lielāka cepšana sanāk nedēļas nogalēs, kad gatavoju produkciju tirdziņiem vai pasūtījumiem. Uz kāzām, piemēram, pasūta gan torti, gan bulciņas, ko padalīt pie kāzu vārtiem. Drošāk cept pasūtījumiem, jo tad zinu, ka produkciju būs, kas paņem. Ar dalību tirdziņos ir riskantāk, jo nezinu, vai nopirks," atklāj saimniece. Dekorēt tortes viņai palīdz vedekla, izmantojot vārīto krēmu, ogas, augļus un citus

Foto - no personīgā arhīva

Mājražotāja. Tikko ceptas maizītes smarža viņas māju, kur dzīvo kopā ar dēla ģimeni, piepilda ik nedēļu. Viens no sapņiem, kas prātā saimniecei, ir no kļeģeļiem mūrēta maizes krāsns. Jācer, ka sapnis īstenosies.

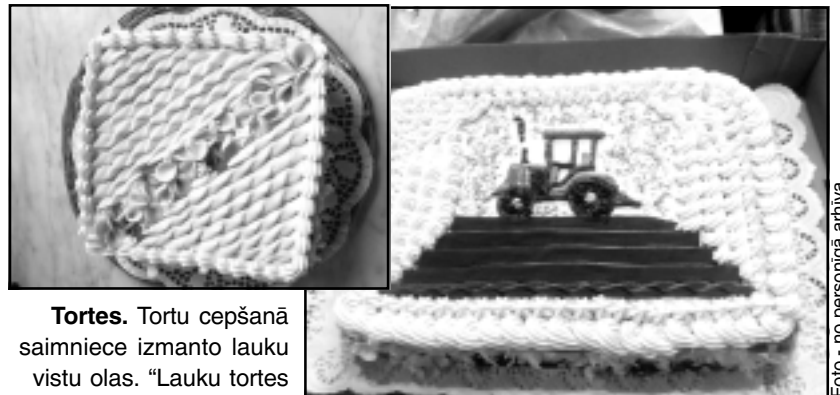

Foto - no personīgā arhīva

Tortes. Tortu cepšanā

saimniece izmanto lauku vistu olas. "Lauku tortes garša man atmiņā kopš bērnības, jo ļoti garšoja kaimiņienes ceptie gardumi," atceras A. Pumpure, kura augusi sešu bērnu ģimenē un piedzīvojusi laikus, kad rocība, salīdzinot ar mūsdienām, bija daudz pieticīgāka. Šobrīd, kad saldumu pasaulē, arī tortu izvēlē, ir milzīga dažādība, cilvēki bieži vien priekšroku dod istai lauku tortei. Šķilbēnu pusē ir vairākas saimnieces, kuras cep tortes pēc dažādām receptēm, kā arī piedāvā iespēju katrai gaumei izvēlēties sev tikamāko kārumu.

rotājumus. Savukārt mazbērni ir maizes un saldumu pirmie degustētāji, vērtētāji. Mazmeitas, kuras dzīvo Briežuciemā, vecmammu mīļi iesaukušas par kūku babu.

Laukos dzīvot var

"Ja nedēļas nogalēs ir iespēja iegūt papildus finansējumu, nav jāčikst, ka nav naudas vai nav ko darīt. Aiziešu pensijā un, ja veselība ļaus, zinu, ka man būs nodarbošanās. Varbūt mazbērni gribēs pārņemt konditorejas izstrādājumu cepšanas prasmi, bet varbūt viņi būs daudz gudrāki un cept labāk par mani," spriež saimniece. Viņa novērtē savējo atbalstu mājražošanas procesā, kas sevī ietver ne tikai cepšanu, bet arī produktu sagādāšanu.

Laukos, kā zināms, ir pagrūti atrast algotu darbu, līdz ar to iztikas līdzekļi, var teikt - kā nu kuram... A. Pumpure pārliecināta, ka laukos dzīvot var, īpaši,

ja cilvēkam pieder zeme, ja viņš saņem maksājumus par zemes platībām. Viņa ir noskatījusies, ka daudzi nemaz necenšas dzīvot labāk. Ja nav algota darba, tad vismaz varētu govi turēt. Bija laiks, kad viņa dzīvoja ar 15 latiem mēnesī. Turēja sivēnmāti un teļus, lai, pārdodot tos, varētu sapirkt bērniem skolai nepieciešamo. Laikā, kad bērni bija mazi, veikalā nepirka konfektes vai citus saldumus, bet pārsvarā iegādājās miltus, makaronus un putramus, lai mazajiem būtu ko ēst. "Saldumam var savārit ievārijumu, arī bez cukura to iespējams uzglabāt burkā. Un tik saldi ievārijumi, kā esam raduši vārīt, nav nemaz nepieciešami. Šovasar esmu sarūpējusi daudz ievārijuma un sulas burciņu, kas noderēs saldumu gatavošanā. Prieks, ka labi padevušies arī gurķi, tomāti, kabači un citi dārzeņi ikdienas patēriņam," stāsta mājražotāja.

Turpinās uzlādes staciju tīkla paplašināšana

Elektromobiļus varēs uzlādēt arī Bērzpilī

Kā zināms, Balvos, Bērzpils ielā 1 (blakus novada pašvaldības ēkai), jau 2018.gada vasarā darbu uzsāka elektrotransportlīdzekļiem paredzēta uzlādes stacija. Tagad uzlādes punkta būvdarbi uzsākti arī Bērzpils centrā. Kā laikraksts "Vaduguns" noskaidroja VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcijā" (CSDD), tur uzlādes stacija varētu sākt darboties septembra beigās, oktobrī.

Uzbūvēs teju pusotru simtu uzlādes punktu

Jau rakstījām, ka CSDD veic nacionāla līmeņa uzlādes staciju tīkla izveidošanu. Īstenojot projekta otro kārtu, ir pabeigta elektromobiļu ātrās uzlādes staciju uzstādīšanas vietu un to darbības nodrošināšanai nepieciešamo elektropieslēgumu būvprojektu izstrāde. Šobrīd ir noslēgušās iepirkuma procedūras, kas saistītas ar uzlādes staciju uzstādīšanas vietu izbūvi, un iepirkuma procedūra par elektromobiļu ātrās uzlādes staciju piegādi un uzstādīšanu. Līdz 2020.gada beigām tiks izbūvētas 40 elektromobiļu uzlādes staciju uzstādīšanas vietas un to darbības nodrošināšanai nepieciešamie elektropieslēgumi, kā arī uzstādītas "CIRCONTROL Raption 50" uzlādes stacijas. Uzsāka arī trešās kārtas īstenošana, veicot iepirkumu par 29 elektromobiļu ātrās uzlādes staciju uzstādīšanas vietu izbūves būvprojektu izstrādi un autoruzraudzību. Tāpat CSDD turpina nodrošināt jau uzstādīto 70 elektromobiļu ātrās uzlādes staciju tīkla darbību uz valsts galvenajiem autoceļiem vai tiešā tuvumā un lielākajās apdzīvotās vietās, lai gan vietējiem, gan arī ārvalstīs reģistrētiem vai pastāvīgi dzīvojošiem elektromobiļu lietotājiem nodrošinātu augstas kvalitātes mobilitātes pakalpojumus, kas dod iespēju pārvietoties lielā daļā Latvijas teritorijas. **Savukārt līdz 2021.gada beigām/2022.gada sākumam paredzēts izbūvēt vienmērīgu elektromobiļu ātrās uzlādes staciju tīklu visā Latvijas teritorijā ar kopumā 139 elektromobiļu ātrās uzlādes stacijām. Elektrotransportlīdzekļu uzlādes infrastruktūras izveidošanas īstenotājs ir CSDD. Darbu kopējās**

Top uzlādes stacija Bērzpilī. Tā šobrīd izskatās vieta, kur paredzēts izveidot uzlādes staciju elektromobiļiem Bērzpils centrā.

izmaksas – EUR 7 801 699,57, tajā skaitā Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums EUR 6 631 444,04 un valsts budžeta finansējums EUR 1 170 255,53. Infrastruktūras izveidošanas ilgums – no 2016.gada 11.aprīļa līdz 2022.gada 10.janvārim.

Mūspusē – tikai viens mopēds un motocikls

CSDD sniegtā informācija liecina, ka mūspuses četros novados uz šī gada 5.augustu bija reģistrēti (uzskaitē esoši) tikai divi transportlīdzekļi ar elektromotoru. Balvu novada Kubulu pagasta Robežniekos reģistrēts viens mopēds, kas

apriekots ar elektromotoru. Savukārt Viļakā reģistrēts viens šāds motocikls. Rugāju un Baltinavas novados vismaz uz 5.augustu neviena reģistrēta spēkrata ar elektromotoru nebija. Varbūt šādu transportlīdzekļu tomēr ir vairāk, bet tie vienkārši nav uzskaitē?

Tikmēr visā Latvijā uz šī gada 5.augustu kopumā bija reģistrētas 164 vieglās automašīnas ar elektrības/benzīna dzinējiem un 34 vieglie auto ar elektrības/dīzeļa dzinējiem. Ar elektromotoriem bija reģistrētas 943 vieglās automašīnas, 18 kravas transportlīdzekļi, astoņi autobusi, 16 motocikli, 31 kvadracikls un 456 mopēdi. Kopskaitā visā Latvijā ar elektromotoriem reģistrēti 1670 transportlīdzekļi.

Kā vērtējat elektromobiļu uzlādes staciju tīkla attīstību Latvijā?

Elektromobiļi ir mūsu nākotne

INGARS PĒTERSONS, balvenietis: -Protams, lauku rajonos elektroautomobiļi nav tik ļoti aktuāli. Tomēr kopumā uzlādes staciju būvniecība ir ļoti atbalstāma lieta. Modernās tehnoloģijas attīstās, kas viennozīmīgi vērtējams pozitīvi. Turklāt transportlīdzekļiem ar elektromotoriem ir krietni zemākas apkopes izmaksas. Tiem ir arī lētāka enerģija nekā, piemēram, automašīnām ar benzīna dzinēju. Tāpat elektroautomobiļi ir ļoti parocīgi braukšanai pilsētas vidē - nelieliem pārbraucieniem nav nepieciešama jaudīga baterija. Tajā pašā laikā pieejami arī ātras uzlādes akumulatori ar lielu jaudu. Turklāt ar šādām automašīnām var pārvietoties pa sabiedriskā transporta joslu. Rīgā šiem auto ir arī bezmaksas stāvvietas. Protams, elektroautomobiļa iegādei vēlētos atbalstu no valsts puses, jo šādi transportlīdzekļi ir krietni dārgāki nekā parastās automašīnas. Citās valstīs šāds atbalsts ir. Pats jau sen prātoju par elektroautomobiļa iegādi. Domāju, ka mana nākamā automašīna būs aprīkota ar elektromotoru. Elektroautomobiļi ir mūsu nākotne.

Ja tā turpināsies, izvēlēšos zirgu, nevis elektroauto!

ARNOLDS ZIZLĀNS, dzīvo Rugāju novadā: -No sākuma vajag krietni vairāk padomāt un ieguldīt līdzekļus ceļu infrastruktūras attīstīšanai, un tikai tad ķerties klāt pie elektroautomobiļu uzlādes staciju būvniecības. Jā, tiem, kuru apkārtne autoceļi ir noasfaltēti, viss ir kārtībā. Konkrēti manā gadījumā pārsvarā jābrauc pa grants ceļiem. Vai es ar elektroautomobili braukšu pa sliktā tehniskā kārtībā esošu D kategorijas ceļu? Turklāt šobrīd Latvijā automašīnu, kas aprīkotas ar elektromotoriem, ir salīdzinoši maz. Pārvietošanās ar elektroautomobiļiem vairāk aktuāli ir pilsētās, bet ne laukos, kur daudzviet ceļi ir bēdīgā tehniskā stāvoklī. Latgalē ir daudz D kategorijas ceļu, kurus nogreiderē reizi pusotra mēneša laikā. Braukt ar elektroauto pa dubļiem nav ne mazākās vēlmes. Ja Latvijā tā turpināsies, uz priekšdienām izvēlēšos zirgu, nevis elektroautomobili!

Informāciju par Latvijas teritorijā esošajām elektroautomobiļu uzlādes stacijām un to atrašanās vietām ātri un ērti var atrast interneta mājaslapā 'portal.e-mobi.lv'. Papildus precīzai atrašanās vietai portālā jebkurā laikā var uzzināt arī uzlādes punktu statusu (brīvs, nedarbojas vai aizņemts), kontaktdakšas veidu un uzlādes jaudu. Kartē redzami tie uzlādes punkti, kuri jau darbojas. Līdz ar to Bērzpilī un citviet paredzētās uzlādes stacijas kartē pagaidām vēl nav atzīmētas. Savukārt viedierīcēs mobilo aplikāciju 'e-mobi' bez maksas var lejupielādēt "App Store" vai "Google Play". 'E-mobi' ir nacionālais elektromobiļu uzlādes staciju tīkls, kas nodrošina elektromobiļu pārvietošanos visā Latvijas teritorijā. Uzlādes staciju tīklu uztur CSDD.

Jāpiebilst, ka atbilstoši Ministru kabineta lēmumam maksa par uzlādes pakalpojumu CSDD ātrās uzlādes stacijās noteikta EUR 0,15 par minūti (ar PVN). Jāņem vērā, ka uzlādes cena citu operatoru pārvaldītās stacijās var atšķirties. Jauna e-mobi uzlādes karte maksā EUR 3,53. Par uzlādi norēķināties iespējams vairākos veidos, no kuriem viens ir jau elektromobiļu lietotājiem ierasts veids ar e-mobi autorizācijas karti. Lai elektromobiļu īpašnieki varētu turpināt izmantot jau esošās e-mobi autorizācijas kartes, jānoslēdz pēcapmaksas līgums par uzlādes pakalpojuma izmantošanu, par ko jau ir informēti esošo karšu īpašnieki. Jaunie klienti e-mobi autorizācijas karti var pieteikt, izmantojot portālu 'portal.e-mobi.lv'. Uzlādes staciju darba laiks ir katru dienu 24 stundas diennaktī, tajā skaitā Balvos. Domājams, tā būs arī Bērzpilī. Klienti var saņemt diennakts atbalstu, zvanot pa tālr. 1859 vai 22001859 vai rakstot uz elektronisko pastu: info@e-mobi.lv. **Plašāku informāciju meklējiet 'portal.e-mobi.lv'.**

Informē policija

Uzmanieties no ražas izkrāpšanas!

Valsts policija atgādina par iepriekšējos gados novērotu noziedzīgu tendenci – graudu un citu izaudzēto produktu izkrāpšanu. Parasti noziedznieki izmanto līdzīgu shēmu – uzdodoties par kāda uzņēmuma pārstāvjiem, ļaundari individuāli vērsas pie zemniekiem vai arī izvieto pirkšanas sludinājumus, piedāvājot iegādāties lauksaimniecības produkciju par cenu, kas parasti ir lielāka par tirgus cenu. Tādējādi tiek radīts mānīgs iespaids, ka darījums būs izdevīgs. Viltus pircējs vienojas ar pārdevēju, ka graudu saņemšanas brīdī parakstīs pavadzīmi un apmaksu veiks tuvāko dienu laikā. Taču par precīzi tā arī netiek samaksāts. Pēc tam krāpnieki noziedzīgā ceļā iegūto produkciju pārdod. Lai iedzīvotājos radītu uzticību, krāpnieki mēdz pat nodibināt uzņēmumu, viltot dokumentus un zīmogus. Gadījumā, ja rodas aizdomas par krāpšanu vai tās mēģinājumu, par to jāinformē Valsts policija!

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Junioriem

☞ Paviesojies lauku sētā.
☞ Fotostāstā dodies atrakciju parku ekspedīcijā. Kad dodamies izklaidēties uz akvaparku, daudziem īpašu prieku sagādā baseins, kurā tiek radīti mākslīgie viļņi. Lai gan viļņu radīšanas mehānisms nav pārāk sarežģīts, tomēr akvaparka apmeklētājiem tā patiesi ir mistērija.

- ☞ Rubrikā "Karsts" izzini, kā vīruss mainīja pasauli.
- ☞ Dabai draudzīgs ūdeņraža auto.
- ☞ Tīri, tīri zobus un gādā par to veselību.
- ☞ Dzīvnieku mikslis okapi.
- ☞ Drosmīgi traucamies motopulciņā.
- ☞ Veido savu iekštelu dārziņu.
- ☞ Zem lupas: velosipēds.
- ☞ Plakātā - suns kā birste.
- ☞ Dari pats: dabas draugu darbiņi.
- ☞ Maiņzvaigznes - mainīgās Visuma iemītnieces.
- ☞ Slavenākie un iemīļotākie ceļotāju galamērķi.
- ☞ Seno latviešu mūzikas instrumenti.
- ☞ Golfa spēle godīga rezultāta cienītājiem.
- ☞ Izcep gardās bumbierrozītes.
- ☞ Ar idejām, kuru doties dabā.
- ☞ Atbildes uz lasītāju uzdotajiem jautājumiem:

Kas bija Baltijas ceļš? Kura ir pasaulē mazākā valsts? Kāpēc Ķīnā valkā maskas jau pirms Covid-19? Kā darbojas bezvadu austiņas? Kurš izdomāja virtuļus? Kā dzīvniekiem var būt veseli zobi, ja viņi tos netīra? Kāpēc fotogrāfijās reizēm sarkanās acis? Kā darbojas akumulatori? Kā var uzlabot atmiņu?

Dari Pats

☞ Fasāde. 4. daļa. Turpinot maijā aizsāktu rakstu sēriju par fasādes darbiem - no siltināšanas līdz dekoratīvajam apmetumam - atliek vēl viens darbs, kas netiek pieskaitīts gluži fasādei, drīzāk - jumtam, bet to ērti paveikt pirms fasādes stalažu demontāžas. Runa ir par jumta vējkastes apšūšanu. Vējkastes nosaukums jau pasaka, ka kastē jāļauj iekļūt vējam, tātad tai nav jābūt pilnībā noslēgtai. Bet spraugas jāatstāj pietiekami mazas, lai vējkastē nevarētu iekļūt nevēlami kukaiņi un iekārtot tur sev dzīvesvietas...

☞ Bruģa klājums ar akmens dekoriem. Granīta joslas padara bruģa klājumu vizuāli interesantāku. Bet šāda klājuma izveide ir sarežģītāka nekā klasisks bruģējums no viendabīga izmēra betona plātnēm... Bruģēšanas projekts, izmantojot divu atšķirīgu biežuma materiālus un apvienojot divas pēc noslodzes atšķirīgas zonas - atpūtas un iebrauktuves.

☞ Skaisti zaļa iebrauktuve. Ar šķembām nokaisīta iebrauktuve ir lēta, labi drenējas, bet no tādas grūti tīrīt sniegu ziemā. Bruģis labi izskatās, bet izmaksā salīdzinoši padārgi un reizēm rada problēmas ar lietusūdens ātru drenāžu. Lūk, alternatīva: no zāliena režģiem izveidota iebrauktuve, kas teicami drenējas un kādus 6-7 mēnešus priecēs acis ar patīkamu zaļumu. Žurnāls piedāvā iekļāšanas piemēru soli pa solim.

☞ Jauns jumts virs vecā. Garāžas vecais bitumena jumta segums savu laiku bija nokalpojies, un pēc vairākkārtējas plaisu lāpīšanas tika nolemts uzklāt jaunu segumu. Izvēle krita uz metāla loksniem... Uzlabojam garāžu!

☞ 30 padomi par ģipškartonu. Pieredzējušiem amatniekiem šis būs pašsaprotamas lietas, bet iesācēji, kas pievienojas "Dari Pats" lasītāju pulkam, arvien uzdod vienus un tos pašus jautājumus par darbu ar ģipškartonu, kas šodien ir izvēle Nr. 1 sienu apdarei iekšdarbos. Žurnālā apkopoti 30 ekspertu padomi.

☞ Stādu kaste terasei. Vai balkonam. Vai novietošanai citviet pagalmā, kur vēlaties... Piedāvājam vienkāršu ideju stādu kastes konstrukcijai, kuru varat attīstīt un modificēt pēc savām vēlmēm. Piemēram, 4 kastes trīs stāvos, bet varat veidot kastu piramīdu vai rindu pēc savām vēlmēm... Šogad varbūt neko daudz vairs nepagūsiet izaudzēt, bet saglabāji ideju nākamajai sezonai!

Paziņojums

Lai nodrošinātu kvalitatīvu un savlaicīgu valsts mežu apsaimniekošanu, AS "Latvijas valsts meži" (turpmāk - LVM) izsludina atklātu konkursu **"MEŽA ATJAUNOŠANAS, KOPŠANAS UN AIZSARDZĪBAS PAKALPOJUMU SNIEGŠANA 2021. - 2023. GADĀ"**, id. Nr. AS LVM MS MK 2020_248_Ak

Potenciālo sadarbības partneru sanāksmes, kurās informē par piedāvājuma sagatavošanu konkursa noteikumiem Elektronisko iepirkumu sistēmā (EIS), LVM rīko:

2020.gada 28.augustā plkst. 11.00 Ziemeļlatgales reģiona klientu centrā ("Mežrozes", Lejas Ančupāni, Vērēmu pagasts, Rēzeknes novads, LV-4604)

Piedāvājumu iesniedz tikai elektroniski EIS e-konkursu apakšsistēmā līdz 2020. gada 22. septembra plkst. 12.00.

Kontaktpersona: LVM Ziemeļlatgales reģiona mežkopības vadītājs Viktors Reblis, tālrunis 29121080, e-pasta adrese: v.reblis@lvm.lv.

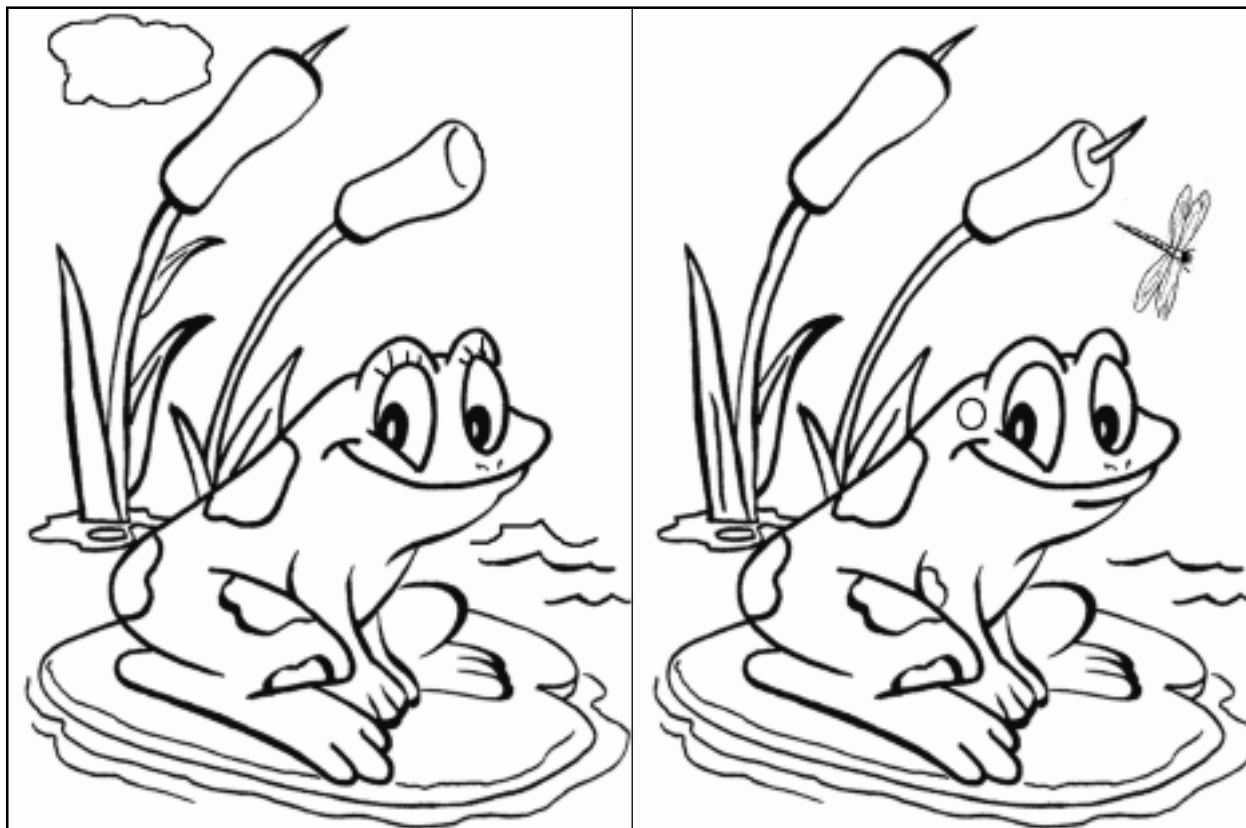
Konkursa nolikums pieejams EIS timeklvietnē <https://www.eis.gov.lv> e-konkursu apakšsistēmā.

Vēriņā acs

Atrodot foto 10 atšķirības, Jums ir iespēja iegūt balvu. Atbildes gaidām līdz 15.septembrim.

8. kārtā

Iepriekšējai kārtai iesūtītas 17 pareizas atbildes. **Konkursa "Vēriņā acs" 7.kārtā veiksmē uzsmaidīja ANDRIM ZELTIŅAM** no Bērzkalnes pagasta. Pēc balvas griezties redakcijā.

Palauzi galvu

Piedāvājam pašlaik Eiropā populārāko galvas laušanas mīklu, kuru atrisinot, iespējams jūs saņemsiet pārsteiguma balvu. Tukšajos laukumos ielieciet ciparus tā, lai katrā mazajā kvadrātā un visos kopā horizontālajās un vertikālajās rindās nebūtu divu vienādu ciparu. Atbildes gaidām līdz 15. septembrim.

8. kārtā

1			7	8		
7	8		2		1	
	3	5		1	8	
	7		2	8		9 5
8	9					3 6
6	2			1	3	8
		6	1			7 9
	8			9	5	1
			8	2		3

Pareizas atbildes iesūtīja: J.Slišāne, A.Mičule (Tilža), A.Ruduks, A.Ančs, V.Šadurska, St.Lazdiņš, M.Pretice, M.Reibāne, V.Gavrjušenkova, L.Krilova, A.Circene, S.Sirmā, V.Mancevičs (Balvi), S.Petrova (Rēzekne), D.Zelča (Krišjāņu pagasts), P.Bodrovs, A.Zeltiņš (Bērzkalnes pagasts), I.Homko (Medņeva), D.Jakovļevs (Kapūne), A.Jugane (Vectilža), M.Bleive, B.Sopule (Viksnas pagasts), V.Ločmele (Lazdukalns), Z.Ziemele (Naudaskalns), Z.Šulce (Liepāja).

7.kārtā veiksmē uzsmaidīja DAINIM JAKOVĻEVAM no Kapūnes. Pēc balvas griezties redakcijā.

Reģionālā vizīte Viļakā

Ministrs Pūce atzīst, - novadiem sāksies pārmaiņu laiks

* Sākums 4.lpp.

Kā dzīvot tālāk?

Vēl tikai nepilns gads, un novadi atkal stāties jaunu pārmaiņu priekšā. Pēc administratīvi teritoriālās reformas 1.jūlijā uz darbu jāsanāk jaunajām pašvaldībām. Pēc VARAM ministrijas izstrādātās kartes līdzšinējo četru (Viļakas, Balvu, Baltinavas un Rugāju) novadu vietā mūsupusē būs tikai viens – Balvu novads, kas darbosies bijušā Balvu rajona teritorijā. Neskaidrību par pārmaiņām šajā jomā vēl ir daudz, bet pašvaldībās strādājošajiem šobrīd prātā viens jautājums – kā dzīvot tālāk? Ministrs apliecināja, - šobrīd visiem skaidrs, ka priekšā ir pārmaiņu un iespēju laiks. No savas puses ministrija stingri uzstādījusi mērķi darbus izdarīt laikā - tā būs gan metodika, gan finansējuma noteikumi atbalstam, arī likuma grozījumi. Juris Pūce uzskata, ka šobrīd svarīgākais ir novada domēm sākt strādāt kopā, kas ir savu iedzīvotāju interesēs. "Pēc būtības ir skaidrs, neviens nejautās, kādas vispār jaunajā novadā būs iestādes – pašvaldību funkcijas ir zināmas. Tas, par ko jāvienojas, kuros gadījumos teritoriāli koncentrēties un kuros saglabāt teritoriālo decentralizāciju. Un un to nevar atrisināt savādāk, kā sarunājoties," uzskata ministrs. Viņš regulāri saņem atskaites no visām Latvijas pašvaldībām, kā ar to visu veicas. Un veicas dažādi. Ir pašvaldības, kuras konceptuāli atsakās sarunāties savā starpā, un ir vietas, kur viss notiek ļoti labi – cilvēki domā, strādā, sadarbojas. "Skaidrs, ka pie šī procesa vienmēr klāt ir arī politiski faktori, tas ir neizbēgami. Bet ja pašvaldības pasaka, - nākamgad pēc pirmā jūlija sāksim strādāt kopā, bet līdz tam brīdim viņus redzēt negribam, ir ļoti bezatbildīgi. Kas tad būs tajā 1.jūlijā? Nebūs ne vienošanās par struktūru, ne pašvaldību nolikuma projekta, ne arī nedefinētas institūcijas, kas pieņem lēmumus. Tā ir bezatbildība," spriež J.Pūce.

Darba ligumi netiks pārtraukti

Bet kas tad notiks pēc 1.jūlija? Ministraprāt, nebūs tā, ka pēc 1.jūlija pēkšņi radīsies tūkstošiem jaunu politiku, kas metīsies iekšā pašvaldību darbā. Tie paši vien būs, tādēļ pašvaldībām, kuras šobrīd negrib sarunāties, 1.jūlijā būs jāsarunājas. Ja būs izveidojusies asāka situācija, VARAM ir gatavībā iet par vidutāju, čubināt, glaudīt vaigus, apkampt un teikt: "Nē, nē, mīļie, tomēr jāstrādā kopā, ja vajag", kaut gan ministrija nav vecāks pašvaldībām, kurām bērni 1.septembrī jāpalaiž uz skolu. Ministrs gaida apvienotās pašvaldības pie sarunu galda un uzsver, - par tiem, kas negribēs sadarboties, žēl, kaut gan vienmēr ir iespējama attīstība arī bez naudas – uz pašiniciatīvu, uz pašieguldījumu un citiem faktoriem, kur cilvēks var darīt pats.

Juris Pūce norādīja, ka joprojām daudziem nav izpratnes jautājumā par to, jaunā reforma ir pašvaldību apvienošana vai pievienošana? "Likums nosaka, ka tā ir pašvaldību apvienošana, un top jauna juridiska vienība – jauna pašvaldība, nevis Viļaka, Baltinava un Rugāji tiek pievienoti Balvu novadam. Kolēģi no "Vienotības" iestājās par pievienošanas ceļu, bet šajā jautājumā palika mazākumā. Tas ir apvienošanas ceļš. Protams, gadījumi būs dažādi. Reizēm būs struktūru apvienošana, reizēm jaunu veidošana. Tas ir apvienošanas process – nevienam cilvēkam līdz ar to darba

Foto ar ministru. Pēc tikšanās VARAM ministrs Juris Pūce nofotografējās ar Viļakas novada domes deputātiem, iestāžu vadītājiem un pārējiem sanāksmes dalībniekiem. Klātesošie atzina, ka jautājumu par administratīvi teritoriālo reformu vēl ir daudz un ne uz visiem sadzirdētas izsmeļošas atbildes. Taču viens gan ir skaidrs - visiem priekšā pārmaiņu laiks.

līgums nepārtrūks," teica ministrs. Viņš norādīja, ka diskusijas bija par to, kas nodrošina apvienošanu un vada šo procesu juridiski līdz brīdim, kamēr tiek apstiprināta jaunā struktūra jaunajā domē. Reālais darba produkts ir nolikums. Līdz tam procesam to vada tās pašvaldības, kurā ir lielākais iedzīvotāju skaits, izpilddirektors, pēc tam – jauns izpilddirektors vai cita izveidota struktūra. "Visas pašvaldības uz sēdi sanāks 1.jūlijā, vēlēšanas būs 5.jūnijā. Līdz decembrim pašvaldībām jāsanāk un kopsapulcē jāievēl kopīga vēlēšanu komisija. Tas būs pirmais

lielais pārbaudījums. Ja pašvaldības to neizdara, komisiju iecerē centrālā vēlēšanu komisija. Bet tur ir viena nianse. Kā zināms, sēdi atklāj Centrālās vēlēšanu komisijas vadītājs. Ja tikai viena pašvaldība nebūs izpildījusi savu mājasdarbu, tas nebūs nekas, bet ja visu dienu būs jābrauc atklāt sēdes, dažā labā tās sākums varētu būt ap pulksten 23 vakarā," skaidroja ministrs, piebilstot, ka Viļakas, Baltinavas, Rugāju un Balvu novadi sadarboties ir gatavi. Vismaz tādi ir viņa vērojumi.

Kā vērtējat ministra vizīti Viļakā?

Fokusējamies uz to, ko varam izdarīt, un darām

SERGEJS MAKSIMOVS, Viļakas novada domes priekšsēdētājs: - VARAM ministra reģionālā vizīte Viļakas novadā tika organizēta pēc Viļakas novada domes iniciatīvas, lai detalizētāk pārrunātu šī brīža aktualitātes. Aktuālākā informācija par ES fondiem, struktūrfondu līdzekļiem ir pieejama Ministru kabinetam un ministriem, tāpēc arī aicinājām J.Pūci, lai apspriestu par Viļakas novada domes realizējamiem projektiem un projektu iecerēm ar augstu gatavības pakāpi. Vienmēr bijis svarīgi virzīt savu fokusu uz problēmu, kura šobrīd aktuāla un ko var atrisināt, tādēļ uzskatu, ka nav vērts tērēt laiku un līdzekļus, lai skandinātu, kā mūs nesaprot Rīgā un Eiropā. Fokusējamies un darām to, ko var izdarīt. Tikšanās laikā panācām vienošanos par projektiem, kurus iespējams virzīt un kuriem varētu saņemt atbalstu, kā arī identificējām projektus, kuriem šobrīd nav atbalsta programmu. Šobrīd finansējums pieejams visiem projektiem, kas saistīti ar uzņēmējdarbību, ražošanas angāru, piebraucamo ceļu un citu komunikāciju būvniecību uz ražošanas objektiem. Savukārt līdzekļi šobrīd nav pieejami stadionam Viļakas pilsētā un vairākiem citiem projektiem, kuri pagaidām gaidīs savu x stundu.

Reģionālās vizītes laikā ministrs apmeklēja arī Kupravu, kur tika saskaņota pašvaldības, Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes un VARAM kopējā rīcība Kupravas ražošanas teritorijas sakārtošanā, padarot to uzņēmējdarbībai pievilcīgāku. Lai uzsvertu veselības aizsardzības jautājuma svarīgumu, ministra vizīte sākās par Balvu – Gulbenes slimnīcas aktualitātēm. Uz tikšanos aicinājām Balvu, Baltinavas, Rugāju un Viļakas novadu vadītājus, kā arī slimnīcas pārstāvjus. Slimnīca nav VARAM ministrijas tiešā pakļautībā, bet sarunu biedri viennozīmīgi atzina, ka veselības aizsardzība jeb tās ātra un kvalitatīva pieejamība ir būtiski svarīga reģionu attīstībai un drošībai.

Izsoles paziņojums

Viļakas novada dome pārdod izsolē Viļakas novada domei piederošā nekustamā īpašuma "Lejiņas" ar kadastra Nr.3892 001 0195, kas atrodas Viļakas novada Vecumu pagastā, zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3892 005 0142, kustamo mantu - 3.kvartāla cirsma (ciršanai paredzētus kokus noteiktā platībā): 1., 2., 3. nogabals (platība 3,15 ha), 5., 22., 23. nogabals (platība 1,92 ha), 6. nogabals (platība 1,85 ha), 9. nogabals (platība 1,34 ha), 10., 11., 12. nogabals (platība 2,1 ha) un 13. nogabals (platība 0,09 ha), kā vienu objektu ar kopējo platību 10,45 ha (turpmāk - Cirsma).

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties Viļakas novada domes tīmekļvietnes www.vilaka.lv sadaļā "Pašvaldība"/"Izsoles"/"Nekustamā īpašuma un kustamās mantas pārdošana" (profila adrese: <http://vilaka.lv/nekustama-ipasuma-un-kustamas-mantas-pardosana/>) no izsoles izsludināšanas dienas LR oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

Kontaktpersonas saziņai darba dienās (P.- C. no plkst. 8.00 līdz 12.00 un no 12.30 līdz 17.00, Pkt. no plkst. 8.00 līdz 14.00):

1) informācijai saistībā ar Cirsmu un tās apskati dabā - Vecumu pagasta pārvaldes vadītājs Ilmārs Locāns, mob. 29142740;

2) informācijai saistībā ar izsoles norisi un iesniedzamajiem dokumentiem - Pašvaldības īpašuma privatizācijas un atsavināšanas komisijas priekšsēdētāja Arta Ķerge, tālr. 64507216.

Reģistrēšanās izsolei: no izsoles izsludināšanas dienas LR oficiālajā izdevumā "Latvijas

Vēstnesis" līdz 22.09.2020. plkst.15.00, pieteikumu iesniedzot personīgi, sūtot elektroniski ar drošu elektronisko parakstu vai pa pastu.

Izsoles vieta un laiks: 23.09.2020. plkst.11.00, Viļakas novada domes zālē (1.stāvs, telpa Nr.107), Abrenes ielā 26, Viļakā.

Nosacītā cena: EUR 77 872,11.

Izsoles solis: EUR 3893,61.

Nodrošinājuma apmērs: EUR7787,21.

Reģistrācijas maksa: EUR 6,05.

Iemaksas kārtība: nodrošinājuma nauda ar norādi "Cirsma izsoles nodrošinājuma nauda" un reģistrācijas maksa ar norādi "Reģistrācijas maksa dalībai izsolē" jāieskaita Viļakas novada domes, Reģ. Nr. 90009115618, Abrenes iela 26, Viļaka, Viļakas novads, LV-4583, vienā no norēķinu kontiem:

- AS "SEB banka", kods: UNLALV2X, konta Nr.: LV60UNLA0050017178471;

- AS "Swedbank", kods: HABALV22, konta Nr.: LV18HABA0551034294140;

- AS "Citadele banka", kods: PARXLV22, konta Nr.: LV57PARX0012592900001.

Izsoles veids – pārdošana atklātā mutiskā pirmreizējā izsolē ar augšupejošu soli. **Samaksas kārtība** - ar tūlītēju samaksu, veicot norēķinu pilnā apmērā ne vēlāk kā divu nedēļu laikā no izsoles dienas.

Apsveikumi

Lai visa mūža skaistie mirkļi,
Kā svētība pār Tevi list,
Bet tie, kas aizēnoja sauli,
Kā mākoņi lai projām klist.
Nav gadiem nozīmes joprojām,
Ir sirdī saule, vējš un prieks,
Jo viss, kas Tavā dzīvē bijis,
Viss Tavš, un it nekas nav lieks.

(D.Čumakeviča)

Vissirsnīgākie sveiciens krusttēvam
Kazimiram Bērzišam skaistajā dzīves jubilejā!
Vēlu saules siltumu, zemes stiprumu, no Dieviņa - veselību.

Sarmīte

Lai Tavā mūžā saules daudz,
Lai Tavā sirdī prieks,
Lai nākotne vēl ilgi var
Tev daudz ko skaistu sniegt.

Sirsnīgi sveicu **Kazimiru Bērzišu**
skaistajā dzīves jubilejā!

Emīlija

Pārdod

ZS "Riekstiņi" Baltinavas novadā piedāvā sertificētu ZIEMAS KVIEŠU sēklu. Sikāka informācija zvanot 26574384.

Pārdod lopbarības graudus, miltus, 0,15 EUR/kg. Tālr. 26325299.

Pārdod lopbarības graudus; ziemas ķiplokus. Tālr. 25469409.

Skaldīta malka ar piegādi, 4,5 m³ - EUR 155. Tālr. 29418841.

Pārdod *botas* (36.izmērs, pelēkas). Tālr. 28319682

Pārdod grūsnu teli. Tālr. 26529358.

Pārdod mārtiņrozēs. Tālr. 25613614.

Piedāvā darbu

Sakarā ar uzņēmuma paplašināšanu brīvdienu māja "Noras" piedāvā vakances kafējnicā Balvos - PAVĀRUS, KONDITORUS un BĀRMEŅUS. Savu CV sūtiet uz e-pastu: varija@inbox.lv vai sazinieties ar mums telefoniski: 26519272.

ALŪKSNES NOVADA SOCIĀLO LIETU PĀRVALDE

reģistrācijas kods 90011733825.

Struktūrvienība Sociālās aprūpes centrs "Alūksne" izsludina pretendentu pieteikšanos **MEDICĪNAS MĀSAS** amatam (viena slodze)

Galvenie pienākumi:

- nodrošināt kvalitatīvu klientu veselības stāvokļa uzraudzību, sniegt pirmo un neatliekamo medicīnas palīdzību;
- kvalitatīvi un precīzi veikt ārstu nozīmētās ordinācijas un norādījumus;
- nodrošināt medikamentu, pārsienamo materiālu pasūtīšanu, saņemšanu, uzskaiti un izlietošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Prasības pretendentiem:

- atbilstoša profesionālā izglītība, reģistrācija Ārstniecības personu reģistrā;
 - vēlama pieredze medicīnas māsas vai ārsta palīga darbā;
 - labas komunikācijas prasmes ar klientiem (senioriem);
 - augsta pienākuma un atbildības sajūta;
 - prasme patstāvīgi plānot darbu un pieņemt lēmumus, būt klientorientētam un lojālam;
 - labas iemaņas darbā ar datoru (datorprogrammu lietošana: MS Office, Internet Explorer) un biroja tehniku.
- Pamatojoties uz Fizisko personu datu apstrādes likuma 25.pantu, Alūksnes novada Sociālo lietu pārvalde informē, ka:
- jūsu pieteikuma dokumentos norādītie personas dati tiks apstrādāti, lai nodrošinātu šīs pretendentu atlases norisi;
 - iepriekšminēto jūsu personas datu apstrādes pārzinis ir Alūksnes novada Sociālo lietu pārvalde.

Amatam noteiktā mēnešalga 785,00 EUR (pirms nodokļu nomaksas).

Darba organizācija: summētais darba laiks pēc grafika.

Iesniedzamie pieteikuma dokumenti:

- Motivācijas vēstule.
- Izglītības un profesionālās darbības apraksts (CV), kurā norādītas personas, pie kurām vērsties pēc rekomendācijām.
- Izglītību apliecinājošu dokumentu kopijas.

Pieteikuma dokumentus iesniegt līdz 2020. gada 10.septembra plkst.15⁰⁰, nosūtīt elektroniski uz e-pastu: baiba.meistere@aluksne.lv, pa pastu vai nogādājot personīgi Alūksnes novada Sociālo lietu pārvaldē, Lielā Ezera ielā 11, Alūksnē, Alūksnes novadā, LV-4301. Kontaktpersona Baiba MEISTERE, tālrunis 28671840.

Pērk

Z.s "Strautiņi" iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGUSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparrade.lv

SIA "Lat Mežs" pērk visa veida īpašumus. Ātra izskatīšana un korekta samaksa.
Tālr. 26666353, 29428917.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus, teļus. BIO liellopiem augstas cenas! Samaksa tūlītēja. Tālr. 62003939.

Izsole

Rugāju novada dome izsludina atklātā mutiskā izsolē ar augšupejošu soli nekustamo īpašumu "Plākši" ar kadastra numuru 3874 006 0236. Nekustamais īpašums atrodas Rugāju novada Rugāju pagastā, sastāv no viena zemes gabala ar kadastra apzīmējumu 3874 006 0234 - 5,38 ha platībā.

Izsoles sākumcena - EUR 10 939,25.

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties Rugāju novada pašvaldības mājaslapā www.rugaji.lv. Izsoles pretendenti pieteikumu dalībai izsolē var iesniegt Rugāju novada domē ne vēlāk kā līdz **2020.gada 29.septembra plkst. 9.30.**

Visiem pretendentiem, kuri vēlas iegādāties nekustamo īpašumu, līdz 2020. gada 29.septembra plkst. 9.30 jāiemaksā reģistrācijas maksa - EUR 20 un nodrošinājuma nauda - 10% no nekustamā īpašuma sākumcenas, tas ir, EUR 1 093,93, jāieskaita Rugāju novada domes, reģistrācijas Nr. 90009116736, norēķinu kontā AS "Citadele banka", konts Nr. LV73PARX0012628470001 ar norādi: "Nekustamais īpašums "Plākši", kadastra Nr. 38740060236".

Izsole notiks Kurmenes ielā 48, Rugājos, Rugāju novadā, Rugāju novada domes sēžu zālē **2020.gada 29.septembrī plkst. 10.00.**
Tālrunis informācijai: 29342304, Līga Cepurniece.

Dažādi

Ekskursija 29.augustā RŪJIENA-MAZSALACA-VALMIERA. Tālr. 29107268.

Smalcina un plauj ganības, pļavas. Tālr. 29165808.

Vajadzīgs meistars izkopts kapināšanai. Tālr. 26626889.

Sertificēts MEŽA TAKSATORS - STIGOŠANA, DASTOŠANA. Zvanīt 28358514.

Taupi uz siltumu, netaupi uz logiem!
Logi un durvis uz nomaksu!
Tālr. 22066770.

Pieņem smilti, granti, šķembas, melnzemi. Tālr. 25685918.

Piegādā smilti, granti, šķembas grunts zemo vietu aizbēršanai. Ceļu remonts. Tālr. 29208179.

Veikalā "Beta" atrasts zelta auskariņš. Interesēties redakcijā.

Līdzjūtības

Cik grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē Mums neiznāks ar tevi parunāt, Un tavu smaidu vienkāršu un siltu Mums vajadzēs tik sirdis saglabāt. (G.Selga)
Šajā sājū un šķiršanās brīdī lai klusa un patiesa līdzjūtība Lāsmai Stikiņai un pārējiem tuviniekiem, pavadot mīļo brāli, dēlu **INTARU STIKIŅU** mūžības ceļā.
Maruta, Nikolajs, Ilona

Nolīst asara, sažņaudzas vaigs, Pienāk nesauktais ardievu laiks. (H.Dorbe)

Kad negaidīti strauji pārtrūcis **INTARA STIKIŅA** dzīves pavediens, izsakām klusu un patiesu līdzjūtību **TeV, Lāsmā**, brāli aizsaulē pavadot.
Tavas kolēģes Ļuba, Irēna

Labi ir tad, ja, aizejot mūžības ceļā, Pēdas vēl zied.

Labi ir tad, ja, dzīvības saulei norietot, Siltums vēl paliek.

Mūžības svecēm degot, pēdējā gaitā aizgājusi mūsu bijusi darbabiedrene **ANNA STAHOVSKA.**

Skumju brīdī kopā ar **piederīgajiem** - bijušie Tilžas internātpamatskolas darbabiedri, kaimiņi.
Anna V., Veronika Z., Alvīne G., Jānis G., Lucija V., Elga I., Skaidrīte P., Vija M., Ināra G., Aira Z., Ilona L., Daiga J., Aivars I., Ingrīda V., Irēna Z., Rita L.

Lūgšim tavai dvēseļītei

*Debesceļā mieru gūt,
Lai ar Tevi zvaigznes starā
Varam domās kopā būt.*

(V.Kokle-Līviņa)

Skumju brīdī esam kopā ar **visiem tuviniekiem**, pavadot mūžībā mūsu ilggadējo darbinieci **ANNU STAHOVSKU.**

Bijušais Tilžas internātpamatskolas kolektīvs

*Par to, ka blakus bijām,
Kopā kādu gabalu gājām,
Paldies par to sakām, un klusi vēlam*

Brīdī šajā - saldu dusu mūža mājā.
Kad pa ziediem klāto smilšu taku mūžībā tiek aizvadīts

BENEDIKTS LEIŠAVNIEKS, izsakām patiesu līdzjūtību **meitai Evelīnai un tuviniekiem.**
Bijušie kolēģi Balvu meliorācijas pārvaldē: Monika, Ranta, Tokū un Jasinsku ģimenes, Valentīna, Alberts Vucins, Mārtiņš Krūcis

*Pārtrūka stīga, apklusā dziesma,
Apdzisa zvaigznes, saira sapņi,
Viss tas notika pēkšņi un strauji,
Pielīja sājū un asaru trauks.*

(Z.Purvs)

Lai mūsu klusa līdzjūtība un mierinājuma vārdi dod spēku un atbalstu **Guntaram, Aināram un viņu tuviniekiem, BRĀLI, DĒLU, TĒVU** pāragrī mūžībā pavadot.
"Betās" kolektīvs

*Klusiem soļiem māmuliņa,
Mūžam durvis aizvērusi,
Ne vārdiņa nebildusi,
Skumjas sirdī atstājusi.*

(V.Kokle-Līviņa)

Izsakām patiesu līdzjūtību **Skaidrītei Loginai un viņas tuviniekiem**, māti **ĀRIJU BERĶI** mūžības ceļā pavadot.
Mārite, Anita, Lidija

Lai mammas mīlestība paliek dziļi sirdī

Par avotu, kur mūžam spēku smelt.
Lai mūsu klusa un patiesa līdzjūtība ir atbalsts **Skaidrītei**, kad pienākusi diena, kas aiznesa mīļās mammas **ĀRIJAS BERĶES** dvēseli mūžībā.
Viktors un Kairišu ģimene

Trīs saujas vasaras, dzimtenes vasaras

Dodiet man līdzī, kad šisauļe riet.
Nevajag nopūtu, nevajag asaru!
Klusu! Lai kamene ķimenēs dzied!
Skumju brīdī mūsu patiesa līdzjūtība **Ilzei Andžai, VĪRATĒVU** mūžības ceļā pavadot.
LRAC "Rasas pērles" kolektīvs

*Lapa nobira dzīvības kokam,
Mūžības vēji nu klēpī to nes*
Tur, kur debesu mājoķļos tāļos
Salīdo cilvēku dvēseles.
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Ilzei, Andim un pārējiem piederīgajiem**, tuvu cilvēku **KĀRLI VIKŠTRĒMU** mūžības ceļā pavadot.
Ilona, Nora, Imants

*Cilvēks kā mirdzoša zvaigzne,
Kas debesu plašumos mīt -
Ne zināt mums stundu, ne brīdī,
Kad dziestoša lejup tā krīt.*
Kad mūžības ceļā devies **KĀRLIS VIKŠTRĒMS**, mūsu klusa un patiesa līdzjūtība viņa **tuviniekiem.**
Brīvības ielas 64.mājas iedzīvotāji

*Noriet saule vakarā,
Meža galus zeltīdama;
Nolīkst klusi sirmā galva,
Saules ceļu aizīdama.*
Mūsu vispatiesākā līdzjūtība **Jāņā Spiča ģimenei**, no **SIEVASMĀTES, MĀMIŅAS un VECMĀMIŅAS** atvadoties.
Augustovas draudze un prāvests

aduguns

Indekss 3004

IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS

A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X

Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem atbild to autors.

REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI

D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS E.GABRANOVŠ - T. 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA; Z.LOGINA,
I.ZINKOVSKA, M.SPRUDŽĀNE, I.TUŠINSKA,
A.LOČMELIS - T. 26555382
KOREKTORE S.GUGĀNE
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 25908200
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
D.VILČUKS
Iespēsts ŠIA "Latgales Druka", Rēzeknē, Baznīcas 28
TIRĀŽA - 3001